Lenin l'eterno vivente
poesie, statue, ritratti
a cura di Riccardo Zipoli

Pubblicato in occasione dei cento anni dalla morte di Vladimir Il'ič Ul'janov detto Lenin (1870-1924)

revisione editoriale
Giovanni Keller

progetto grafico e impaginazione
Ku studio, Venezia
www.ku-studio.it

fotolito
Studio Pointer, Mogliano Veneto
www.studiopointer.com

© 2024 Postcart srl
via Prenestina 435, Roma 00177
redazione:
via Faedis 8/10, Roma 00177
tel. +39.06.2591030
www.postcart.com
info@postcart.com

© 2024 fotografie: Riccardo Zipoli
© testi: gli autori dei contributi

prima edizione
aprile 2024

ISBN 978-88-31363-42-6

Per la copertina, i risguardi e i fregi si vedano le pp. 37 e 67-71.

a cura di Riccardo Zipoli

LENIN L'ETERNO VIVENTE

poesie, statue, ritratti

traduzioni di
Stefano Pellò e Riccardo Zipoli

fotografie di
Riccardo Zipoli

testi di
Mirco Carrattieri, Rebecca Ciattini,
Aldo Ferrari, Davide Lago,
Stefano Pellò, Riccardo Zipoli

POSTCART

Per la traslitterazione del tagico si consulti la tabella alle pp. 336-337. Per il russo abbiamo adottato la traslitterazione scientifica. Per il persiano e l'arabo seguiamo, eccetto pochi casi di nomi propri, una versione semplificata della cosiddetta 'vocalizzazione all'araba', senza l'indicazione delle vocali lunghe. Le annotazioni utili a una migliore comprensione delle poesie si trovano tutte alla fine del contributo di Stefano Pellò (pp. 45-51).

I font utilizzati nel libro sono due. La scelta è volta a caratterizzare i diversi contenuti del volume. Il primo carattere, il Baskerville, è stato utilizzato per i testi tagichi delle poesie e per le traduzioni. Si tratta di un font graziato, visivamente vicino all'originale tagico, la cui scelta è stata dettata anche dalla completezza della tabella dei glifi che comprende i caratteri tagichi. L'altro font, il GT Eesti, è un font di tipo lineare ispirato a un carattere sovietico della seconda metà degli anni '40 ed è stato utilizzato per le altre parti del libro (testi introduttivi, apparati finali, ecc.)

INDICE

8 La genesi del libro
Riccardo Zipoli

45 Motivi tagichi
Stefano Pellò

52 Sull'espansionismo russo-sovietico in Asia Centrale
Aldo Ferrari

57 Internaziona-Lenin: un volto noto ovunque
Mirco Carrattieri

Leniniana

67 Il libretto tagico (1970)

73 Poesie e immagini

270 Nostalgie, c'est pour toujours

273 La gioventù comunista
Комсомо́льская
Vladimir Majakovskij

Apparati

283 Statue e ritratti: notizie storiche
Riccardo Zipoli

317 Le biografie dei poeti
Rebecca Ciattini

332 Il Tajikistan e la sua lingua
Davide Lago

338 Fonti e crediti

343 Linkografia: siti web dedicati alle statue di Lenin

346 Indice dei nomi di persona

349 Indice dei nomi di luogo

LENINIANA

INDICE DELLE POESIE

Садриддин Айнӣ
Sadriddin Aini
Марши ҳуррият 00
La marcia della libertà 00
Абулқосим Лоҳутӣ
Abulqosim Lohuti
Зиндааст Ленин 00
Lenin è vivo 00
Мирзо Турсунзода
Mirzo Tursunzoda
Ба Владимир Ильич Ленин 00
A Vladimir Ilič Lenin 00
Мирзо Турсунзода
Mirzo Tursunzoda
Роҳи мақбара 00
La via del Sepolcro 00
Саидалӣ Вализода
Saidali Valizoda
Ленин – бародар, раҳнамо 00
Lenin, fratello e guida 00
Мирсаид Миршакар
Mirsaid Miršakar
Ленин ҳамеша зиндааст 00
Lenin vive per sempre 00
Мирсаид Миршакар
Mirsaid Miršakar
Ӯ ба мо мактаб кушод 00
La nostra nuova scuola 00
Муҳаммадҷон Раҳимӣ
Muhammadjon Rahimi
Ба зиёрати доҳӣ Ленин 00
In visita al maestro Lenin 00
Абдусалом Деҳотӣ
Abdusalom Dehoti
Шогирди Ленин мешавем 00
Di Lenin noi siamo gli allievi 00
Тилло Пӯлодӣ
Tillo Pulodi
Эй Ленини аъзам 00
Lenin il grande 00
Ҳабиб Юсуфӣ
Habib Yusufi
Муҳаббат ва ҳақиқат 00
Amore e verità 00
Суҳайлӣ Ҷавҳаризода
Suhaili Javharizoda
Ба Владимир Ильич Ленин 00
A Vladimir Ilič Lenin 00
Муҳиддин Аминзода
Muhiddin Aminzoda
Ба Ленини абадзинда 00
Lenin non muore 00
Боқӣ Раҳимзода
Boqi Rahimzoda
Симои ҷовидонӣ 00
La forma dell'eternità 00
Боқӣ Раҳимзода
Boqi Rahimzoda
Кӯчан Ленин 00
Via Lenin 00
Нодир Шанбезода
Nodir Šanbezoda
Дар колхози Ленин 00
Nel kholkhoz di Lenin 00
Аминҷон Шукӯҳӣ
Aminjon Šukuhi
Ба Ленини аъзам 00
Al grande Lenin 00
Абдуҷаббор Қаҳҳорӣ
Abdujabbor Qahhori
Давоми умр 00
E la vita continua 00
Мӯъмин Қаноат
Mu'min Qanoat
Дар паноҳи шохсорон 00
Al riparo del bosco 00
Файзулло Ансорӣ
Faizullo Ansori
Ту, Ленин, зиндаӣ ҷовид 00
Lenin l'eterno vivente 00
Ғаффор Мирзо
Ghaffor Mirzo
Лашкари Ленинирода 00
L'esercito di Lenin 00
Бобо Ҳоҷӣ
Bobo Hoji
Рубоиҳо 00
Quartine 00
Бобо Ҳоҷӣ
Bobo Hoji
Сарчашмаи илҳом 00
La fonte delle ispirazioni 00
Убайд Раҷаб
Ubajd Rajab
Меҳр 00
L'amore 00
Қутбӣ Киром
Qutbi Kirom
Бахткушо 00
Il salvatore 00
Қутбӣ Киром
Qutbi Kirom
Ба Ленини муаззам 00
A Lenin il grande 00
Гулчеҳра Сулаймонова
Gulčehra Sulajmonova
Бахти мо 00
La nostra fortuna 00
Жола Бадиъ
Žola Badi'
Асри Ленин 00
L'era leninista 00
Муҳиддин Фарҳат
Muhiddin Farhat
Ленини ҷовидонӣ 00
Lenin immortale 00
Мастон
Maston
Ҳайкали бахт 00
La statua della fortuna 00
Бурҳон Фаррух
Burhon Farrokh
Ленин 00
Lenin 00
Алӣ Бобоҷон
Ali Bobojon
Рубоиёт дар васфи Ленин 00
Quartine per Lenin 00
Mahmadalishoh Ҳайдаршо
Mahmadalishoh Haidaršo
Гоэлро - Норак 00
Goerco 00
Ашӯр Сафар
Ašur Safar
Зиёратгоҳ 00
Il santuario 00
Басир Расо
Basir Raso
Бузургӣ 00
Grandezza 00
Наимҷон Назирӣ
Naimjon Naziri
Владимир Ильич Ленин 00
Vladimir Ilič Lenin 00

Садриддин Айнӣ

Марши ҳуррият
Эй ситамдидагон, эй асирон!
Вақти озодии мо расид.
Муждагонӣ диҳед, эй рафиқон!
Дар ҷаҳон субҳи шодӣ дамид.

То ба кай ғусса хӯрдан ба ҳасрат,
Баъд аз ин шодмонӣ намо!
Бас ҷафо, бас ситам! Эй адолат!
Дар ҷаҳон ҳукмронӣ намо!

Интиқом! Интиқом! Эй рафиқон!
Эй ҷафодидагон! Эй шафиқон!
Баъд аз ин дар ҷаҳон ҳукмрон бод
Ранҷбар, барзгар бо тифоқ!

Хуни мо шуд ҳадар рӯзгорон,
Бар муроди ду-се нобакор,
Бар муроди дили дӯстдорон
Ҷони ин нобакорон барор!

Дар ҷаҳон зулми золим намонад,
Ҳам ҷафо, ҳам ситам, ҳам нифоқ,
Бар ҳама шаҳди шодӣ чашонад
Ранҷбар, барзгар бо тифоқ!

Интиқом! Интиқом! Эй рафиқон!
Эй ҷафодидагон! Эй шафиқон!
Баъд аз ин дар ҷаҳон ҳукмрон бод
Ранҷбар, барзгар бо тифоқ!

Sadriddin Ajni

La marcia della libertà
O gente oppressa, o gente prigioniera!
Questo è il tempo della nostra libertà.
Diffondete, compagni, la notizia bella!
Spunta l’alba d’un mondo felice.

Quanto ancora durerà il dolore?
Da oggi in poi è tempo di esultare!
Finiti gli oltraggi, finiti i soprusi!
Il mondo adesso lo guida la giustizia!

Vendetta, compagni! Vendetta!
O popolo oppresso, o popolo amato!
Da oggi in poi governano il mondo,
uniti fra loro, i contadini e gli operai!

Sono secoli ormai che noi diamo la vita,
per dare la gioia a un pugno di vigliacchi.
Per dare la gioia a coloro che amiamo,
a quei vigliacchi ora diamo la morte!

Scompare dal mondo la triste oppressione,
scompare l’inganno, l’arbitrio violento:
a tutti daranno la gioia, come miele,
uniti fra loro i contadini e gli operai!

Vendetta, compagni! Vendetta!
O popolo oppresso, o popolo amato!
Da oggi in poi governano il mondo,
uniti fra loro i contadini e gli operai!

Ҳар ситамгори дун хурраму шод
Солҳо ҷоми ишрат чашид.
Дар шаби тираи ҷавру бедод
Ҳар ситамдида меҳнат кашид.

Оқибат офтоби адолат
Бар сари бенавоён битофт.
Аз ҷаҳон нест шуд зулму зулмат,
Мустабид дар ҷаҳаннам шитофт.

Интиқом! Интиқом! Эй рафиқон!
Эй ҷафодидагон! Эй шафиқон!
Баъд аз ин дар ҷаҳон ҳукмрон бод
Ранҷбар, барзгар бо тифоқ!

Ogni vile oppressore, al sicuro fra agi,
ha gustato per anni il vino dei piaceri,
mentre il popolo schiavo soffriva
nelle tenebre scure di torti infiniti.

Ma poi la giustizia, quel sole splendente,
ha illuminato la via di tutti i proletari.
S'è dissolta nel mondo la notte che opprime,
s'affretta all'inferno il tiranno malvagio.

Vendetta, compagni! Vendetta!
O popolo oppresso, o popolo amato!
Da oggi in poi governano il mondo,
uniti fra loro i contadini e gli operai!

VOLGOGRAD
RUSSIA
1996

Àáóëқîñèì Ëîҳóòӣ

Зиндааст Ленин
Роҳҳои шӯсе аз деҳкадаҳо то дили шаҳр
Пур буд аз барзгарон.
Писару духтари навбоваи деҳқон, зану мард,
Мухтасар, пиру ҷавон.
Буд он рӯз ҳаво сӣ дараҷа афзун сард,
Балки ҳам беш аз он.
Ҳама ях баста чи сарчашма, чи дарьёча, чи наҳр.

Иҷтимоӣ ғалаёне, натавон гуфт, ки чанд,
Ҳама дар ҷӯшу хурӯш.
Инқилоби ҳаяҷоне, натавон дид, ки чун.
Мағзи махлуқ ба ҷӯш,
Ғазаб аз ҳад бадару хашм зи андоза бурун,
Ҳама кас бохта ҳуш.
Музтариб ҷумла чунон бар сари оташ испанд.

Шаҳри таърихии Маскав шуда мотамкадае,
Ҳама ҷо сурху сиёҳ,
Ҳама дар ҷомаи мотам, ҳама дар ҳоли азо,
Рояту хелу сипоҳ.
Ҳар куҷо мегузарӣ, байрақи мотам барпо,
Шаҳр пурнолааду оҳ.
Ҳар киро менигарӣ, нест магар ғамзадае.

Хок зири қадами коргарон меҷунбид,
Хонаҳо меларзид.
Ғарқи мотами ҳама аз оливу донӣ буданд,
Хунашон меҷӯшид.
Бас ки ошуфтаву кӯку асабонӣ буданд,
Агар он дам медид.

Abulqosim Lohuti

Lenin è vivo
Andavano, lungo le strade sterrate, i contadini in massa
dai tanti paesi fino al cuore di Mosca.
Contadini di tutte le età: ragazzi nel fiore degli anni,
uomini e donne venuti dai campi.
Faceva trenta gradi sotto zero, e forse ancora meno:
freddissima l'aria quel giorno.
Ghiaccio dovunque: gelavano i fiumi, le fonti ed i laghi.

Moltitudini agitate, una folla senza fine, in confusione:
turbamento soltanto ed altissime grida.
Pareva una rivoluzione, che io non so dire a parole:
era offuscata la mente d'ognuno.
Era fuori controllo, la rabbia, era senza misura,
si era persa oramai la ragione:
tutti sconvolti, sembravano ruta che brucia sul fuoco.

La grande Mosca era tutta una camera ardente,
tinta ovunque di rosso e di nero.
La tristezza del lutto velava ogni cosa, piangevano tutti,
cavalieri e soldati, con mille stendardi:
camminava la gente fra mille bandiere ammainate.
Si sentivano solo lamenti e sospiri,
si vedevano solo persone travolte dal loro dolore.

Gli operai marciavano insieme e la terra tremava,
e tremavano tutte le case.
I capi e la gente comune li univa il cordoglio
e il sangue ribolliva nelle vene.
Stravolti di rabbia e tensione, trafitti dall'ira:
uomini impazziti di dolore

Ростии шир ҳам аз ҳайбаташон метарсид.

Ҳеҷ дар хона набуд як мутанаффис аз шом,
Ба ҷуз аз коргаре,
Пири садсолае аз қувваи кор уфтода,
Бошараф ранҷбаре.
Шӯре уфтод ба ногаҳ ба дили озода,
Гарчи ӯро хабаре
На аз он ҳамҳама буду на аз он шӯриши ом.

Саре аз хона берун карду ба ҳар сӯ нигарист,
Дид маҳшар барпост.
Ногаҳон аз ҳаракат ҳар мутаҳаррик истод,
Хомӯшӣ дар ҳама ҷост.
Фақат аз он ҳамаи шӯришу доду фарьёд
Сӯти фабрик баҷост.
Назари пири ҳунарвар чу ба он ҳол уфтод,
Беҳуд аз ҷо бархост.
Гӯӣ, амр омадаш аз ҷониби виҷдон ки: «Биист!»

Аз паси панҷ дақиқа, ки зи нав гашт замин
Аз таваққуф озод,
Тоза шуд боз ҳама он ғулғулаву ҷунбишу ҷӯш,
Пир дар фикр афтод.
Қард пурсиш зи яке, к-ин чӣ фиғонасту хурӯш?
Ӯ чунин посух дод
Бо таажҷуб: – Хабарат нест, ки мурдаст Ленин?

Пир гирьён шуду ларзиду фиғон карду нишаст,
Дилаш аз дард тапид.
Рафт аз ҳуш даме чанду ба ҳуш омад боз,
Каме аз ҷо ҷунбид.
Дид дар ҳар қадаме фирқавиён дар таку тоз,
Ба дилаш омад умед.
Дидаи хеш бимолид сипас бо кафи даст.

Коргарҳо ҳама бо хондани оҳанги комун

che avrebbero fatto paura persino alle belve.

Era scesa la sera ed avevano tutti lasciato le case.
Solo un vecchio operaio
tardava, debole, ad uscire: era giunto ai cent'anni
e ancora era fiero del proprio lavoro.
Non s'era accorto di quanto accadeva per strada
ma, nel suo nobile cuore,
all'improvviso lo colse una grande emozione.

S'affacciò sulla strada, si mise curioso a guardare
e s'accorse di quel finimondo.
Proprio allora, di colpo, si fermarono tutti i passanti,
e scese dovunque il silenzio.
Non più confusione e tumulti, tacevano tutte le voci:
dalle fabbriche il fischio di lunghe sirene.
Il vecchio dall'anima grande, alla vista di quello scenario,
senza pensarci si mise in cammino.
La sua coscienza gli aveva ordinato: "Su, in piedi!"

Lentamente passarono cinque minuti
e finì quel silenzio,
e fu ancora rumore, subbuglio, fermento,
e il vecchio si mise a pensare.
Chiese che fossero mai quei lamenti e le grida,
gli rispose un compagno stupito:
"Ma come, non sai che oggi Lenin è morto?".

Pianse, quel vecchio, tremando, e si mise a sedere
con l'angoscia nel cuore.
Si sentì venir meno, sentì che perdeva le forze,
ma poi si riprese pian piano.
Tutt'intorno vedeva i compagni in cammino,
nel suo cuore tornò la speranza
e asciugò con la mano i suoi occhi piangenti.

Intonavano tutti gli operai, senza fermarsi,

Ҳар тараф дар ҳаракат,
Пир медид ба ҳайрат, ҳама ҷо Лашкари Сурх
Саф ба саф дар ҳаракат.
Сад ҳазорон алами сурх буду ахтари сурх
Бо шараф дар ҳаракат.
Ҳама ҷо бӯи комун буд, ҳама ҷо ранги комун.

Хонд бар сардари як хона «ЦК ЭР КА ПЕ»,
Чашми ӯ нур гирифт.
Дид дар ҷои дигар номи Коминтерн зи дур,
Пушти ӯ зӯр гирифт.
Марши Байналмилалиро бишунид аз шайпур,
Ғам аз ӯ дур гирифт.
Ранги ӯ гашт барафрӯхта, ҳолаш шуд беҳ.

Қад барафрохт чу сарве, назар андохт матин
Сӯи ҳар роҳгузор.
Комсомол диду пионер ҳама ҷо гашта равон,
Коргарҳо ба қатор.
Пири садсола ту гӯӣ, ки зи нав гашт ҷавон,
Чун бидид он осор,
Хандае карду чунин гуфт: – Ҳа! Зиндааст Ленин! •••

l'inno dell'Internazionale.
Incantato, guardava, quel vecchio, l'Esercito Rosso
in marcia per file ordinate.
Di bandiere rosse un mare, stelle rosse dovunque,
immortali segnali d'orgoglio:
era come una nuova Comune in rivolta.

"Comitato Centrale del Partito Comunista Russo":
lo commosse la scritta e la sede.
Più lontano si leggeva la sigla Comintern,
e tornarono al vecchio le forze.
La fanfara suonava le note dell'Internazionale:
lo lasciò la tristezza,
ritrovò l'entusiasmo e riprese lo slancio.

Sembrava quel verde cipresso cantato dai persiani,
e guardava la gente con occhi sicuri.
La Gioventù Comunista, vedeva, i Pionieri in marcia
e in file ordinate gli operai.
Aveva cent'anni quel vecchio, e pareva un ragazzo.
Nel mezzo di tanta bellezza,
fece un grande sorriso, poi disse "Sì, Lenin è vivo!".

MOSCA RUSSIA 1985

Мирзо Турсунзода

Ба Владимир Ильич Ленин
Раҳ ёфтию дар шаби торик давидӣ,
Ҳангоми саҳар чун шафақи сурх дамидӣ.
Дар пеши раҳат об буду санг буду кӯҳ,
Аммо ту буридию шикастию паридӣ.
Ҳарчанд ки раҳ буд басе дуру хатарнок,
То манзили уммед натарсида расидӣ.
Киштии башар ғарқ ба дарьёи бало буд,
Бо дасти тавонот гирифтию кашидӣ.
Мехост, ки абри сияҳе рӯи ту пӯшад,
Раъде шудию пардаи он абр даридӣ.
Пайваста ба ҳам қатраи бисьёр ба гирдат,
Дарьё шудию ҷӯш задию бидамидӣ.
Авлоди башар чун ту фидокор надидаст,
Ҷон додию ҷони ҳамаи халқ харидӣ.
Ҳар хасм, ки оташ ба сари ранҷбар афрӯхт,
Хокистар аз он монду дар оташ худи ӯ сӯхт.
Ҳарчанд ки ӯ чаҳ ба сари роҳи башар канд,
Гум кард раҳашрову худашро ба чаҳ афканд.
Ленин, шудаӣ баски ту ҷон дар бадани дил,
Пояндаӣ ту дар дили мо бо задани дил.
Меҳрат ки бувад гармтар аз шӯълаи хуршед,
Дар арсаи олам шудаӣ зиндаву ҷовид.
c. 1940

Mirzo Tursunzoda

A Vladimir Ilič Lenin
Hai trovato la strada e nel buio di notte sei corso,
rossa aurora sei sorto al momento dell'alba.
Avanti a te sulla via gli acquitrini, il pietrame ed i monti
hai superato in slancio vittorioso.
Se la strada era lunga e rischiosa, la meta sognata
ecco tu, senza alcuna paura, hai raggiunto.
La nave umana affondata in un mare di tante sventure,
tu con la mano possente afferravi ed in salvo traevi.
Una nuvola nera voleva coprire il tuo volto,
come tuono hai stracciato quel velo di nube.
Intorno a te ora s'addensano gocce su gocce,
ti sei trasformato in un mare che sorge e ribolle.
I figli dell'uomo non videro mai così gran sacrificio,
tu l'anima hai dato e poi l'anima hai preso del popolo tutto.
Divorò, chi l'accese, quel rogo attizzato a bruciare
chi lavorava e soffriva: fu cenere solo il nemico.
Inghiotti chi l'aveva pensata, la trappola fonda
che aveva scavato il nemico a dispetto dell'uomo.
Sei tu l'anima, o Lenin, nel corpo che vive,
sei tu il battito forte e incessante del cuore.
Il tuo amore è più caldo che vampa di sole,
nell'arena del mondo sei vivo ed eterno.
1940 ca.

TASHKENT
UZBEKISTAN
1991

Мирзо Турсунзода

Роҳи мақбара
Бигзарам дар Москава бисьёр аз Майдони Сурх,
Бо дили як умр миннатдор аз Майдони Сурх.

Бигзарам, поро ниҳам бар остони мақбара,
Бо умеди он, ки бошам посбони мақбара.

Посбонопро иваз созанд рӯзону шабон,
Дил вале хоҳад, ки бошам рӯзу шабҳо посбон.

Чун Дзержинский Ленинро кунам ҳифз аз хатар,
Аз халиҷ ҳамроҳи Ленин мисли фин созам гузар.

Сабз бошам дар замини мақбара, бошам кабуд,
Бо пионерон ба ёди пешво хонам суруд.

Бигзарам бо одамон якҷоя гулмонӣ кунам,
Бо ҳамон гул дар сафарҳоям гулафшонӣ кунам.

Он ки хобидаст дар ин пешгоҳи мақбара,
Бо ҳама рӯи ҷаҳон пайваст роҳи мақбара.

Одамон оянд бо ин роҳ аз наздику дур,
Бо раҳи панҷоҳсола, бо раҳи ҷарьёни нур.

Одамон оянд бо Ленину пас гарданд боз,
Ҳамраҳи Ленин ба сӯи мамлакатҳо сарфароз.

По ниҳам бар остони мақбара пеш аз сафар,
То кунам пеш аз сафар аз пеши Ленин як гузар.

Mirzo Tursunzoda

La via del Sepolcro
Passerò molte volte per Mosca, lo spero, e la sua Piazza Rossa,
con il cuore ricolmo di affetto, devoto alla sua Piazza Rossa.

Voglio giungere là e poi sostare alla soglia di quel Mausoleo,
quasi fossi un guardiano fedele a quel grande sepolcro.

Laggiù giorno e notte s'alternano molti guardiani,
ma il mio cuore ti vuole vegliare di giorno e di notte.

Dal pericolo voglio difendere Lenin, io, come Dzeržinskij:
so proteggerlo, io, là sul Mar di Finlandia, e trovargli un rifugio.

Sarò l'erba verde che cresce davanti a quel suo Mausoleo,
insieme ai pionieri io voglio cantare in ricordo di Lenin la guida.

Passerò con la gente laggiù ed offrirò le mie rose:
porterò quelle rose nel cuore viaggiando nel mondo.

Colui che riposa glorioso sul trono di quel mausoleo,
è adesso il punto d'arrivo di tutte le strade del mondo.

Sulla via del sepolcro tu vedi la gente venire da luoghi vicini
e lontani: da cinquant'anni continua un cammino di luce.

Vedi un andirivieni continuo di genti, al sepolcro di Lenin,
che orgogliose poi tornano a casa portandosi Lenin nel cuore.

Varcherò per un'ultima volta la soglia del suo mausoleo
quando devo partire, per porgergli ancora un omaggio.

Одамон оянд мисли рӯдҳои беқарор,
Орзу дорам, ки ман ҳам по ниҳам дар ин қатор.

Чунки ин дарьёи одам, ин сафи ороста,
Дар давоми солҳо ҳаргиз нагардад коста.

Чунки роҳи мақбара пайваста бошад доимо,
Бо тамоми асрҳову бо тамоми наслҳо.
с 1947

Al sepolcro verranno le genti così come fiumi impetuosi:
la mia brama più grande è di mettermi in fila con quei pellegrini.

È un mare di uomini lenti, in cammino per file ordinate,
che mai verrà meno, che mai si prosciuga nel tempo,

poiché questa via del Sepolcro, che vive in eterno,
è un luogo d'incontro per tutte le genti e le stirpi a venire.
1947 ca.

KOSTROMA
RUSSIA
1993

Саидалӣ Вализода

Ленин – бародар, раҳнамо
Бар ҳукумати мо офарин,
Бар шашьяки рӯи замин
Кард мулки моро нозанин
Ленин – бародар, раҳнамо.

Ҳукуматро Ленин зӯр кард,
Золимро аз мулк дур кард,
Мулкро ҳама пурнур кард
Ленин – бародар, раҳнамо.

Домони ҳиммат барзадаст,
Буньёди зулм аз бех задаст,
Николая барҳам задаст
Ленин – бародар, раҳнамо.

Ленин ба мо дилдор шуд,
Бар камбағалҳо ёр шуд,
Золим ҳамҷо хор шуд.
Ленин – бародар, раҳнамо.

Шалпаи поҳо дар садо,
Аэропланҳо дар ҳаво,
Душман ҳама дар зери по,
Ленин – бародар, раҳнамо.
ñ. 1922

Saidali Valizoda

Lenin, fratello e guida
Evviva il potere sovietico,
che governa su un sesto del mondo.
A questa terra ha donato la gioia,
Lenin, fratello e guida.

Il forte Lenin ha preso il comando,
ha liberato questa terra dai tiranni.
Ha portato a questa terra la luce,
Lenin, fratello e guida.

Ha seminato virtù intorno a sé,
ha sradicato dovunque l’oppressione.
Ha scacciato lo Zar delle Russie,
Lenin, fratello e guida.

Lenin ci è stato vicino,
sostegno alla povera gente.
Nemico mortale dei padroni,
Lenin, fratello e guida.

L’armata del popolo è in marcia,
rombano in cielo gli aeroplani.
Ha piegato tutti i nemici,
Lenin, fratello e guida.
1922 ca.

MOSCA
RUSSIA
1985

Мирсаид Миршакар

Ленин ҳамеша зиндааст
Ҳар гаҳ, ки аз Майдони Сурх,
Фарзанди ман, кардӣ гузар,
Таъзим кун бо эҳтиром,
Монда қадам оҳистатар.

Оҳиста рав, дар Мавзолей
Ленини мо хобидааст.
Донӣ, ки номи поки вай
Рӯҳи Ватан гардидааст.

Таъзим кун, бедор вай
Дар синаи поки Ватан,
Таъзим кун, ӯ зиндааст
Дар фаҳму идроки Ватан.

Ӯ зиндаву бо номи вай
Дорад Ватан садҳо зафар,
Фатҳу зафарҳои Ватан
Карданд ӯро зиндатар.

Дар чеҳраҳои шоди халқ,
Дар рӯи гулҳои чаман,
Дар ҳар кучо гар бингарӣ,
Аз пешат ояд ин сухан:

Ленини аъзам – Партия,
Ленин – Ватан, Ленин – зафар,
Ленин ҳамеша зиндааст,
Аз зиндаҳо ҳам зиндатар.

Mirsaid Miršakar

Lenin vive per sempre
Ogni volta che attraversi,
figlio mio, la Piazza Rossa,
rallenta il tuo passo,
lascia spazio alla tua devozione.

Cammina composto: lì vicino
il nostro Lenin giace nel silenzio.
Il suo nome lucente, non dimenticare,
è l'anima di questa terra.

Porta il tuo omaggio: lui risorge
nel purissimo cuore della gente.
Porta il tuo omaggio: lui vive
nella mente d'ognuno di noi.

Lui vive, ed è nel nome suo
che la Patria marcia vittoriosa,
e i mille trionfi, pieni di gloria,
l'hanno reso ancora più vivo.

Sui lieti volti d'ognuno,
sui bei fiori dei campi,
ovunque tu volga lo sguardo,
tu leggi queste parole:

Il grande Lenin è il Partito!
Lenin è la Patria e la vittoria!
Lenin vive per sempre,
più vivo di tutti i viventi!

MOSCA
RUSSIA
1985

Мирсаид Миршакар

Ӯ ба мо мактаб кушод
Деҳаи ман!
Ваҳ, чи ширин ин сухан!
Он даме ки хурд будам, фаҳми ман
Буд аз ман хурдтар,
Деҳаи хурдам бароям буд Ватан,
Кӯҳҳои ӯ сипар,
Иқтидорам хондамаш.

Деҳаи ман...
Менамудам ман гумон
К-аз Маҳу Хуршеду аз Сайёрагон
Деҳаям пурнуртар,
Мардумаш ҳатто зи Рустам-паҳлавон
Зӯртар, машҳуртар.
Ифтихорам хондамаш.

Лек танҳо як нафар,
Ленин – падар,
Аз тамоми зӯрҳо буд зӯртар!
Ӯ ба мо мактаб кушод,
Бар гадою бенавою коргар
Нон доду ҷома дод.
Ҳамдиёрам хондамаш!

Mirsaid Miršakar

La nostra nuova scuola
Il mio villaggio
è un nome dolcissimo per me.
La mia mente di bambino
aveva pensieri innocenti:
per me quel paesino
era una patria protetta dai monti.
È là che io trovo la forza.

Il mio villaggio,
io pensavo,
risplendeva di luce
più della luna, del sole e dei pianeti,
e aveva abitanti più forti e più illustri
di Rostam, l'invincibile eroe.

È là che io trovo l'orgoglio.

Ma il campione è uno solo:
Lenin, il padre,
il più grande fra i grandi.
Ha costruito per noi una scuola nuova,
una terra in cui gli operai e i proletari
non devono più mendicare.
È in lui che io trovo il mio mondo.

YURMALA
LETTONIA
1985

Муҳаммадҷон Раҳимӣ

Ба зиёрати доҳӣ Владимир Ильич Ленин
Салом, эй падари мӯҳтарам, Ленини кабир,
Зи ҷону дил ба ту, он дастгири халқи асир.
Чу мо ситамкаши собиқ, чи навҷавону чи пир.
Ҳама ба меҳри ту таслиму ошиқу тасхир.
Ба ҳар дилу ҳама ҷону ҷаҳон ба ин таъсир,
Ки меҳри туст, ба он боз чист ҳамтасвир?!

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Замин чу киштии вазнинбори дирӯза
Зи сели зулми шаҳаншоҳии парирӯза
Фитода зери муҳити ба ранг фирӯза,
Шикастапора буд аз варшикасти онрӯза,
Ба рӯ бaромаду акнун ҳаёти ҳаррӯза,
Варо базеб намуд чун арӯси имрӯза.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Ҳамон замин кунун бори ганҷ бар дӯш аст,
Фазош з-аэропланҳо ҳаме зиреҳпӯш аст,
Зи ҳайбаташ зағану лошахӯр мадҳуш аст.
Арӯси сохтумонаш, ки андар оғӯш аст,
Чароғи ильичӣ ӯро дури баногӯш аст...
Нигар, ҳаёти муқаддас чӣ гуна дар ҷӯш аст.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Muhammadjon Rahimi

In visita al maestro Vladimir Ilič Lenin
Salute a te, nobile padre, grande Lenin,
t'amiamo, salvatore del popolo in catene.
Giovani e vecchi, pativamo l'oppressione:
veniamo oggi a te, soggiogati dal tuo amore.
È un amore senza pari in questo mondo,
che tutti ci avvolge nell'anima e nel cuore.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Era un bastimento, la terra, che affondava,
travolto dal vento tempestoso dei tiranni,
nel cobalto profondo d'un mare infinito.
Quel passato l'aveva mandata in rovina,
ma quest'oggi la vita ritorna a sbocciare,
come giovane sposa nel fiore degli anni.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Di ricchezze la terra trabocca quest'oggi,
d'aeroplani è un metallico intreccio nel cielo.
Sono in fuga gli uccelli che portano il male:
come sposa abbracciasti l'idea comunista,
di parole donandole, Lenin, monili preziosi,
e la santissima vita rinasce, in fermento.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Шуд инқилоби кабиру замона шуд аз нав,
Ҷаҳони кӯҳна ба нав бохт обрӯю гарав,
Ба партияи ленинӣ умум шуд пайрав,
Кашида байрақи мо сар зи қутб то Маскав,
Ба мулки мо шуда рахши ҳаёт дар такудав,
Расида толеи фархунда инчунин ба ҷилав.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Зи ҳабсхона мубаддал ба боғ гашт ватан,
Пур зи зироату пурбоғу роғ гашт ватан,
Пур аз саноати барқу чароғ гашт ватан,
Пур аз макони ҳузуру фароғ гашт ватан,
Халос аз ҳамаи дарду доғ гашт ватан,
Чу гул ба ханда заду табъчоғ гашт ватан.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Намуд пок футӯҳат зи синаҳо зангор,
Чунон ки сайқали нав медиҳад ба боғ баҳор.
Ҳамон ҷамоа, ки будем беҳуқуқу низор,
Ҳамеша бастаи занҷири макри сарватдор,
Ҳамеша дар дил аз аҳкоми салтанат озор,
Зи раҳбарии ту гаштем зӯру соҳиби кор.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Чунин набуд аз ин пеш фатҳи донишу фан,
Нишаста буд дар ӯ заҳр – заҳри теғи фитан,
Нишаста буд ба дил ҳам ту гӯӣ зангоҳан,
Зи фанни социалистӣ кунун замину заман
Чу гул шукуфту иваз шуд ба марғузору чаман,
Дамонд мавҷи муҳити гаронбаҳои сухан.

La Rivoluzione ha inaugurato tempi nuovi,
e degli antichi regimi ha umiliato l'orgoglio.
Le masse hanno scelto il partito di Lenin,
dall'Artico a Mosca ora sventola il nostro vessillo.
Quaggiù, come fosse un destriero, galoppa la vita,
e una stella propizia è tornata a brillare.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

La patria era un carcere ed ora è un giardino,
la patria ora è piena di pascoli e campi fioriti,
la patria trabocca di macchine elettriche e luci,
la patria è una festa di circoli e luoghi di svago,
la patria non porta più i segni del vecchio dolore,
la patria è una rosa sbocciata ed è tutta un sorriso.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

La tua vittoria ha lucidato i nostri cuori
che sembrano specchi, come fa la primavera
col giardino: eravamo derelitti e sofferenti,
schiavi in catene ingannati dai padroni,
umiliati nell'anima ogni giorno dai sovrani,
ma la tua guida ci ha dato la forza d'agire.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Non trionfavano, arti e scienze, nel passato:
in sé portavano un veleno tagliente d'ingiustizia,
che oscurava il cuore come ruggine sul ferro.
Oggi l'arte socialista dà forma di verdi giardini
alla terra ed ai giorni, che sbocciano in fiore:
sono forti le onde nel mare prezioso dei versi.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Магар наӣ ту ҳаёт, эй фидои ту ҷонҳо,
Бубин, ки аз ту чӣ иқсир гашта инсонҳо.
Кам аст дар сифатат достону девонҳо
Агар ҳазор бувад, ё расад ба милёнҳо,
Қасам ба номи ту, мо нашканем паймонҳо,
Ба ҷанги хасм агар сад диҳем қурбонҳо.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Зи кӯҳ то ба биёбони хорҳои қадим,
Равон шуд оби каналҳо ба пахта чун зару сим.
Ба Украину ба Кавкозу бешаҳои азим,
Вазад насими ҷавонӣ – ба умри тоза надим.
Чи регҳои гаронтан, чи қуллаҳои ҷасим,
Кашад ҳаме нафаси нав, ба раъи мо таслим.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Фазои мост ба дуньё – фазои фирӯзӣ,
Кушода бол ҳазорон ҳумои фирӯзӣ,
Фиканда ғулғула дар вай садои фирӯзӣ,
Ба ҳар куҷо нигарӣ, эй, сафои фирӯзӣ,
Хуш инқилобу хушо дарсҳои фирӯзӣ,
Ки барафрохт, ба кайҳон ливои фирӯзӣ.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Ту сарнавишти ҳақиқат, ту ибтидои зафар,
Туӣ назираи олам ба ақлу фазлу ҳунар,
Фурӯғи тоза бидодӣ чу офтоби саҳар,
Ту ифтихори саодат – даҳои навъи башар,

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Tu sei la vita, e ogni anima a te si consacra:
ora è magia, grazie a te, la sostanza dell'uomo.
Diventassero pure milioni, sarebbero pochi
i racconti ed i versi che inneggiano a te.
Lo giuriamo sul tuo nome: non tradiamo,
tutti pronti a immolarci nella lotta col nemico.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Dalle montagne agli antichi deserti, i canali
portano l'oro e l'argento dell'acqua nei campi.
In Ucraina, nel Caucaso, in grandi foreste,
una giovane brezza rinnova gentile la vita.
Dalle sabbie sperdute alle cime svettanti.
sono i nostri ideali aria nuova per tutti.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

La vittoria è la nostra dimora nel mondo,
la vittoria dispiega le ali di mille fenici,
la vittoria ha una voce che in te si fa canto,
la vittoria la trovi per tutte le vie, luminosa,
la vittoria è maestra stupenda, ed è bella
la Rivoluzione, bandiera trionfante nel mondo.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Di verità sei destino e sei seme di gloria,
per saggezza, bravura ed ingegno sei esempio
nel mondo: sei nuovo splendore di sole nell'alba,
orgoglio di gioia e intelletto del genere umano.

Чу навниҳоли ту моро расида вақти самар,
Раҳо шудем зи ҳар офату қазову қадар.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Турост зӯри табиат – ҳаёти нав дорем.
Турост асли ҳақиқат – наҷоти нав дорем.
Турост сарҳати шафқат – бароти нав дорем.
Турост меҳру ҳидоят – нишоти нав дорем.
Турост ҳиммату ғайрат – саботи нав дорем,
Ки моем одами нав, ҳиссиёти нав дорем.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Чи сели барқ, чи штурм, интиҳои ҷасорат,
Ки бардамиду бияфганд даври пири асорат,
Шикаст дод саросар ба лашкари ғаму ғорат,
Шикаст қалъаи бедоду тахту тоҷи аморат,
Зи дӯши халқ бияфканд кӯҳи зулму ҳақорат,
Ленин бо сангари хунин намуда буд ишорат!

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Чу офтоб ки дар авҷи шаъну беҳҷати том,
Расида герби дурахшони СССР ба қиём,
Ки ин чу байрақи фирӯзи туст фатҳи давом,
Баланд гашта варо иқтидору шӯҳрату ном,
Варост сулҳу наҷоти башар асосу маром,
Ҳама чу лашкари Сурхем назди ӯ ба низом.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

È l'ora di cogliere i frutti, per noi, tuoi germogli,
finalmente affrancati da tutte le tetre sventure.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Di natura hai la forza: per noi è vita nuova.
Di verità hai la radice: per noi è salvezza nuova.
Di pietà hai la misura: per noi è libertà nuova.
Hai l'amore e la cura: per noi è gioia nuova.
Hai coraggio e valore: per noi è fermezza nuova.
Siamo uomini nuovi, rinati in un nuovo sentire.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

S'addensò una tempesta e fu indomito ardire:
ogni schiavo spezzò le sue antiche catene.
Fu ovunque sconfitta l'armata dei tristi tiranni,
crollarono tutte le regge, ogni trono e corona,
gettò il popolo via come un peso la sua soggezione:
tu Lenin, tra rosse trincee, ci indicavi la via.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Come il sole che altissimo splende nel cielo,
iniziò a dare luce la stella fulgente dell'URSS.
Avrà gloria per sempre la tua vittoriosa bandiera,
il tuo nome, prestigio infinito, è portato in trionfo,
costruisce la pace e la vera salvezza dell'uomo:
l'Armata Rossa noi siamo e marciamo al tuo fianco.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Зи гӯшаҳои Кремль ба ҳар манораи лаъл,
Баланд гашта ба атрофи ту ситораи лаъл,
Шудаст партави меҳрат, нигар, савораи лаъл,
Дамад ба авҷи фалак нурат аз фавораи лаъл,
Ҳуруфи номи ту равшан дар ин шумораи лаъл,
Фитад аланга ба душман аз ин шарораи лаъл.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Шавад чу ид, занад мавҷ рӯди байрақи сурх,
Шавад баланд ба дуньё суруди байрақи сурх,
Ба баҳру бар ҳама бинад сууди байрақи сурх,
Замин шавад гули сурх аз вуҷуди байрақи сурх,
Шафақ чу лола дамад аз намуди байрақи сурх,
Фашизм барнахӯрад дар ҳудуди байрақи сурх.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Ба ҳукми меҳри ту олам ба ҷунбиш омадааст,
Замин зи лашкариёнат ба ларзиш омадааст,
Замон ба сози комун дар навозиш омадааст,
Ҳаёт боз чӣ орад, ба пурсиш омадааст.
Умуми халқ ба васфат ба хониш омадааст,
Паи тавофи ту гетӣ ба гардиш омадааст.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!
Занон чу моҳи шаби чордаҳ кушода ниқоб,
Бадар шуданд зи абри сиёҳу чатри азоб.
Чунон ки ташна давад сӯи чашмаи сероб,
Ба мактаб омада бурданд тӯшаҳо зи китоб;
Намуд донишашон рӯ чу меҳри оламтоб,
Шуданд қадрбаланду азизи давлату аҳбоб.

Dalle cripte del Cremlino ai suoi torrioni rossi,
nel cielo insieme a te s'innalzò la stella rossa.
Il lampo del tuo amore è un cavaliere rosso.
Brilla in alto la tua luce, è una fontana rossa.
Inciso, il tuo nome risplende in quelle cifre rosse.
Hanno avvolto di fuoco il nemico, le scintille rosse.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Bandiere rosse: un torrente nel giorno di festa.
Bandiera rossa è un motivo che ovunque risuona,
bandiera rossa ora sventola in tutti i paesi,
bandiera rossa ricopre la terra di rose vermiglie,
bandiera rossa è un bel fiore che sboccia all'aurora,
bandiera rossa è uno scoglio che infrange il fascismo.

Il tuo popolo, o Lenin, si erge più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Il tuo amore fa muovere il mondo e lo guida,
i tuoi eserciti fanno tremare la terra.
Addolcisce il nostro tempo l'idea della Comune:
può forse portarci, la vita, qualcosa di meglio?
Tutto il popolo adesso ti elogia cantando,
e il pianeta ora orbita intorno alle tue spoglie sacre.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.
Come lune splendenti le donne gettarono il velo:
le opprimeva una nuvola nera, ma l'hanno strappata.
Come assetate che corrono verso la fonte dell'acqua,
giunsero a scuola, alla conquista dei libri e del sapere.
Come il sole che illumina il mondo è la loro saggezza:
sono l'orgoglio e l'amore prezioso del nostro paese.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Чу СССР падари олам аст дар мазмун,
Дил аст бар тани олам муҳаббати ту кунун.
Ба зӯри таҷрибаву фазли ту чу баҳри фунун,
Ба ҷӯш омада баҳри ҳаёту даҳри комун.
Фашизм гардад аз ин қувваи азим вожгун,
Бинош таркаду афтад, шавад ливош нигун!

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Ту сармадӣ шудаӣ интихоби ҳар кишвар,
Садои ту шунаво то абад ба навъи-башар.
Муҳаббати ту ба дилҳо қарору тоби дигар,
Ту ҳамчу меҳр намоён чи баҳр бошаду бар.
Ба ҳар куҷо ки расад рӯи ту маро ба назар,
Шавад ҳаёт зи як бахти нав паёмовар.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

Ҳама чу баҳри равонем зери байрақи ту,
Сипоҳи адли ҷаҳонем зери байрақи ту,
Ситам чӣ ҳаст, надонем зери байрақи ту,
Зи ҳар бало ба амонем зери байрақи ту,
Инонбарони замонем зери байрақи ту,
Тамоми хурду калонем зери байрақи ту.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

È oggi l'URSS come un padre per tutto il pianeta,
l'amore per te è come il cuore nel corpo del mondo.
Di talenti è un oceano infinito, il tuo esperto sapere:
la sua forza fa fremere d'onde il socialismo e la vita.
Così quest'immane potenza distrugge il fascismo,
ne sgretola e abbatte le torri, ne atterra il vessillo.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Ti scelgono tutti i paesi del mondo, o immortale,
ed il genere umano, per sempre, udirà la tua voce.
Il tuo amore dà luce a ogni cuore e lo rende sicuro,
come il sole tu illumini tutte le terre e i mari.
Dovunque si mostri ai miei occhi il tuo volto,
la vita palesa un messaggio di nuova fortuna.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

Nel segno tuo siamo un mare in perenne fermento,
nel segno tuo siamo armata che lotta per il bene,
nel segno tuo non sappiamo che sia l'oppressione,
nel segno tuo siamo certi d'avere un rifugio,
nel segno tuo noi impugniamo le redini del tempo,
nel segno tuo siamo uniti, i più piccoli e i grandi.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.

На дидаву на шунида ҷаҳони гашта фасона
Ба ғайри шахси ту дигар ҳабиби меҳрзабона,
Ки бар зиёраташ оянд халқҳои замона –
Зи ҳар қаламрави хуршед субҳу рӯзу шабона.
Кушодаӣ ту ҳазорон зи бахту ишқ, хазона,
Кушодаӣ ту ҳазорон чашмаҳои тарона.

Дило, на ишқ, на оташ, на офтобу замин
Надорад ин ҳама қувват, ки халқ бо Ленин!
c. 1937

Nessuno mai vide in passato, neppure nei sogni,
uno simile a te, così amato da tutti, così misericorde.
Da te, pellegrini, oggi vengono i popoli del mondo,
da tutta la terra, a ogni ora del giorno e della notte:
ci hai svelato infiniti tesori d'amore e progresso,
ed hai fatto sgorgare sorgenti infinite di canti.

O Lenin, il tuo popolo è più forte della roccia,
è più ardente del sole, del fuoco e dell'amore.
1937 ca.

ARHANGAJ MONGOLIA 2012

Абдусалом Деҳотӣ

Шогирди Ленин мешавем
Мо насли хушбахти замон
Фарзанди халқи қаҳрамон,
Бо байрақи Ленин мудом
Ҳастем озоду амон.
Доно шуда бо илму фан,
Дар хизмати халқу Ватан,
Бо роҳи Ленин меравем.
Шогирди Ленин мешавем.

Ояндаи рахшони мо
Тобанда бар чашмони мо,
Хоҳад, ки ҳар касбу ҳунар
Донад дили ҷӯшони мо.
Соҳиб шуда бар илму фан
Дар хизмати халқу Ватан
Бо роҳи Ленин меравем,
Шогирди Ленин мешавем.

Abdusalom Dehoti

Di Lenin noi siamo gli allievi
Stirpe d'un'epoca gloriosa,
figli d'un popolo eroe,
sventoliamo la bandiera leninista,
saldi e sicuri nella nostra libertà.
Istruiti nel sapere e nel lavoro,
al servizio di popolo e patria,
di Lenin seguiamo l'esempio,
di Lenin noi siamo gli allievi.

Il nostro avvenire splendente
ci inonda di luce lo sguardo:
scopriremo, col cuore entusiasta,
ogni scienza, ogni tecnica nuova.
Sicuri nel sapere e nel lavoro,
al servizio di popolo e Patria,
di Lenin seguiamo l'esempio,
di Lenin noi siamo gli allievi.

YAROSLAVL'
RUSSIA
1993

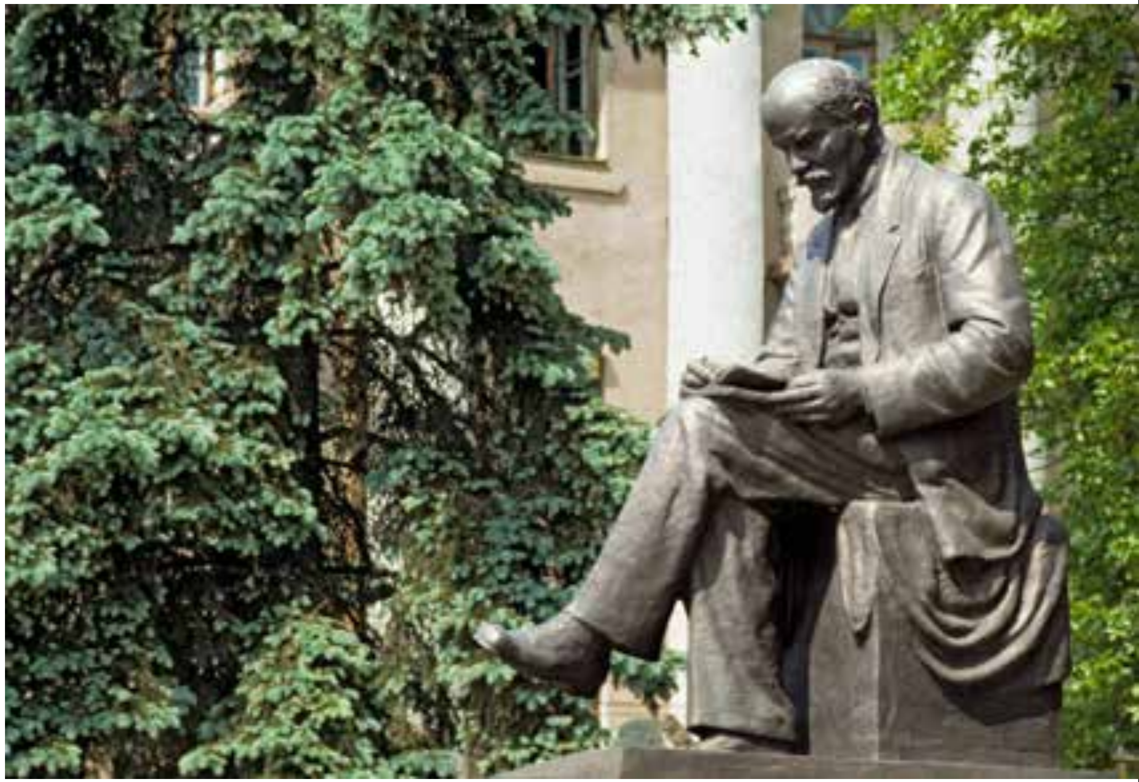

Тилло Пӯлодӣ

Эй Ленини аъзам
Ҳар нуқта зи гуфтори ту, эй Ленини аъзам,
Бар лавҳи дилу хотири моён шуда маҳкам.
Аз кӯшиши бисьёри ту, эй доҳии маҳбуб,
Озод шуда халқ зи бори ситаму ғам,
Дуньёи фалокат зи ту вайрону фано шуд,
Дуньёи фазилат бишуд ободу мусаллам.
Ҳаргиз нашавад хизмату кори ту фаромӯш,
Аз хотири фикру дили ҳар зодаи одам,
Дар сояи байроқи ту мо якдилу ҷонем,
Пайваста бувад дӯстии халқи ту бо ҳам.
Бо роҳи шарафноки ту мардона қадам монд,
Авлоди ҳунарпешаи ту – халқи муаззам.

Tillo Pulodi

Lenin il grande
Le parole che tu hai detto, grande Lenin,
ci rimangono scolpite nel cuore e nella mente.
La tua lotta continua, amatissimo maestro,
ci ha affrancato dal peso di atroci ingiustizie.
Un mondo infelice tu hai fatto svanire nel nulla,
al suo posto tu hai fatto fiorire un mondo radioso.
Le tue opere grandi saranno un ricordo immortale
nella mente e nel cuore di tutte le genti.
Siamo uniti all'ombra della tua bandiera rossa,
stretti per sempre fra noi in questa amicizia ideale.
Sulla nobile via che hai tracciato continuano a marciare
i tuoi discendenti capaci, il tuo popolo grande.

L'AVANA
CUBA
2004

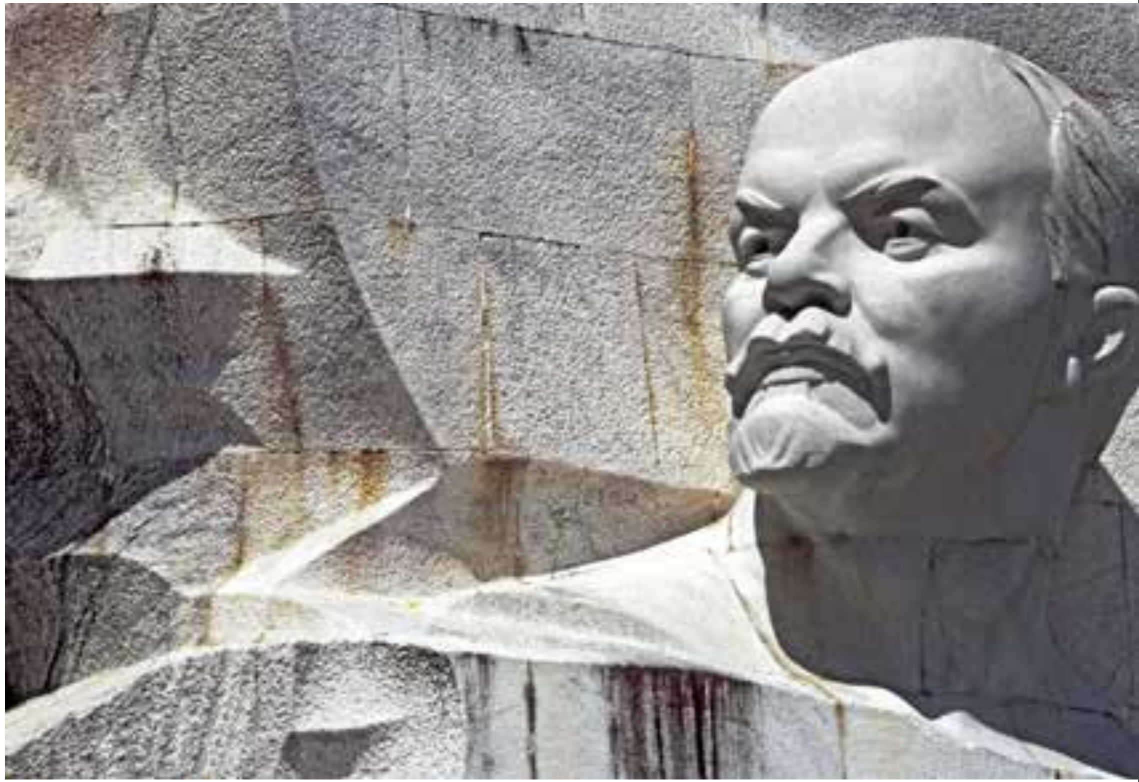

Ҳабиб Юсуфӣ

Муҳаббат ва ҳақиқат
Муҳаббат асту ҳақиқат,
ки ҷовидон монанд,
Ҳазор пир шавад ҳам ҷаҳон,
ҷавон монанд!
Гар ин муҳаббати Ленин бувад,
Чӣ ҷои сухан?
Гар ин ҳақиқати Ленин,
Чӣ ҳоҷати гуфтан?
Гар оташ аст муҳаббат,
Муҳаббати Ленин,
Як офтоб, ки:
Аз он ҷаҳони дил равшан!
Гар офтоб ҳақиқат –
Ҳақиқати Ленин –
На офотб, ки сад офтоб гӯям ман!
Бидон:
муҳаббати ӯ ончунон макон дорад,
Ки он ҳамеша бувад:
Гарм, сахт, мустаҳкам.
Бидон:
Ҳақиқаташ ин гуна посбон дорад,
Ки пойдор бувад вай,
баробари одам!
Макон куҷост?
Дили халқ!
Посбон?
Халк аст!
Ҳамеша зинда,
Ҳамеша ҷавон,
Кӣ он?

Habib Yusufi

Amore e verità
Solo amore e verità
rimangono per sempre,
eterni germogli
in un mondo che invecchia.
È l’amore di Lenin:
di che vi stupite?
È la sua verità:
e tanto vi basti.
Se è fuoco, l’amore,
il suo amore
è una stella che illumina
il mondo del cuore.
La verità è come il sole,
ma la sua verità
è più grande del sole:
di cento soli riluce.
Ricorda:
il suo amore ci riempie i pensieri,
e in eterno sarà
ardente, intenso, tenace.
Ricorda:
ha un solo guardiano la sua verità,
che veglia sicuro
davanti alle genti.
La verità sta nel cuore
del popolo nostro,
ed è il popolo nostro
quel solo guardiano.
È vivo per sempre,
è giovane sempre,

Халқ аст!
Бале,
Муҳаббати ӯро чунин макон бояд,
Паи ҳақиқаташ ин гуна посбон бояд!
Ба ҷанг!
Халқи қавӣ –
бо муҳаббати Ленин!
Ба хасми Ленини мо,
зарбаҳои сахт аз мо,
Ба ҷанг!
Баҳри ҳақиқат –
ҳақиқати Ленин.
Зафар зи мост,
Саодат зи мост,
Бахт аз мо!

è uno soltanto,
è il popolo nostro.
È proprio così:
al suo amore
s'addicono i nostri pensieri,
e quel guardiano s'addice
alla sua verità.
Avanti!
Il popolo è forte,
ha l'amore di Lenin.
I nemici di Lenin
colpiamo duramente!
Avanti!
per la verità,
la verità di Lenin.
Nostra è la gloria,
nostra la gioia,
nostra la fortuna.

RIGA
LETTONIA
1985

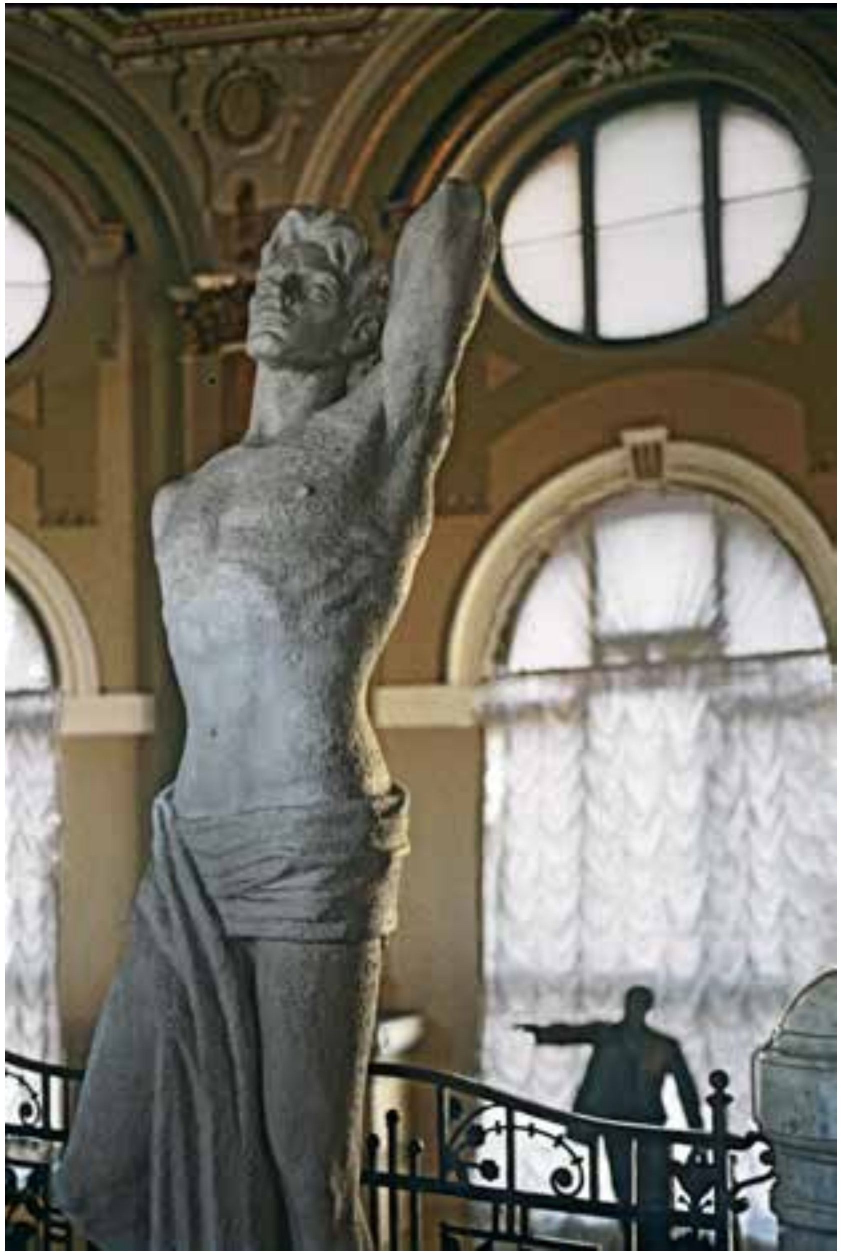

Суҳайлӣ Ҷавҳаризода

Ба Владимир Ильич Ленин
Эй зи номат дафтари анвор унвон ёфта,
Чашми дониш равшанӣ аз ту фаровон ёфта.
Бар дилу ҷон мӯҳри меҳрат нақш басту гарм баст,
Эй, хуш аз меҳри ту гармиҳо дилу ҷон ёфта.
Беҳтарини даврҳо ин даври ту поянда бод,
Эй ба даврат аҳли меҳнат давру даврон ёфта.
Дар ниму гардид аз саъи ту гулзори совет,
Обу тобу рангу бӯи тоза чандон ёфта.
Марду зан дур аз ҷаҳолат, фаҳму донишро қарин,
Кӯдакон як сар шуури илму ирфон ёфта.
Дар баҳори хуррамии бехазони ту мудом,
Халқи хуррамдил гули мақсуд хандон ёфта.
Номи некӯят калиди фатҳ дар ҳар қалъа аст,
Мушкилиҳо бартараф аз номат осон ёфта,
Ленини маҳбуби мо, эй доҳии меҳнаткашон,
Табъи ман хуш месарояд аз ту илҳон ёфта.

Suhaili Javharizoda

A Vladimir Ilič Lenin
Il tuo nome dà il titolo al libro della luce:
hai donato occhi nuovi alla sapienza.
È un marchio rovente e vistoso il tuo amore,
che ci dona la vita e l'accende di fiamme.
Continui quest'epoca tua, questo secolo grande!
Sei tu la salvezza di tutti gli oppressi!
Il giardino sovietico hai fatto fiorire,
splendente di nuovi colori, di freschi profumi.
Lo studio ha affrancato ogni uomo e ogni donna,
ora sono scienziati e sapienti persino i bambini.
È primavera, il tuo tempo, e non sa dell'autunno:
il tuo popolo vivo ha raccolto una messe di rose.
Il tuo nome sublime è la chiave di tutti i trionfi,
è un sostegno sicuro di fronte a ogni prova.
Lenin, t'amiamo! O guida dei popoli oppressi:
ispirato da te canta lieto il mio cuore.

KAZAN
RUSSIA
1991

Муҳиддин Аминзода

Ба Ленини абадзинда
Бе ту дар ҳар сӯ, зи ҳар осор мебинам туро,
Ҳар куҷо чун дидаи бедор мебинам туро.
Ҳар кушоди уқдае, к-он дар дил илҷо мешавад,
Пеши чашм истода дар гуфтор мебинам туро.
Дар тараннумҳои ҳар мурғе ба васфат сомеам,
Дар тароватҳои ҳар гулзор мебинам туро.
Сабзу хуррам гаштани ҳар киштзор аз файзи туст,
Дида мавҷи чашмаву ҷӯбор, мебинам туро.
Бо чароғи ильичӣ шаҳру деҳотам равшан аст,
Аз замин то қуллаи кӯҳсор мебинам туро.
Ҳосили заррин ба даст оварда аз майдони зар,
Дар ҷилои ҳар як аз хирвор мебинам туро.
Коргарро дида дар фабрику конҳо гарми кор,
З-он рухи пуртоби оташбор мебинам туро.
Роҳи мо карда дурахшон нури илми ленинӣ,
Ҳар қадам дар роҳи пур-анвор мебинам туро.

Muhiddin Aminzoda

Lenin non muore
Non ci sei più: ma in ogni luogo, in ogni opera ti vedo.
Io non sono che un vigile sguardo, e dovunque io ti vedo.
Quando cerco di dare conforto ai dolori di questo mio cuore,
in piedi a consolarmi, qui al mio fianco io ti vedo.
In ogni usignolo che canta io sento il tuo elogio,
se sboccia in giardino una turgida rosa, in quel fiore io ti vedo.
La tua grazia discende sui campi e li tinge di verde:
in ogni sorgente, nell'acqua di tutti i ruscelli io ti vedo.
Alla tua luce risplendono, o Lenin, campagne e città,
nelle grandi pianure, nei monti più alti io ti vedo.
Infinite distese dorate ci donano messi dorate:
nelle tinte lucenti del grano raccolto io ti vedo.
Gli operai sono intenti al lavoro, tra fabbriche e miniere:
in tutti quei volti affannati e raggianti io ti vedo.
Ci ha mostrato un sentiero luminoso, la scienza leninista:
io procedo su questo cammino, a ogni passo io ti vedo.

PYRAMIDEN
NORVEGIA
2019

Бокӣ Раҳимзода

Симои ҷовидонӣ
Тай менамуд шаб раҳи худро зи пушти рӯз,
Оҳиставу хамӯш чунон ҳам ба эҳтиёт,
Ҳатто садои шилдираси оби ҷӯйҳо
Надҳад халал ба роҳату оромии ҳаёт.

Биншаста зери шӯълаи бедуду доғ ман,
Фориғ зи ҳар мусибату андӯҳи рӯзгор,
Дилпур зи меҳри бахти фурӯзони зиндагӣ,
Илҳом ин ҳаёти накӯ бахшидам ба кор.

Мехостам, ки мисраи эҷод кардаам
Шоёни давр бошаду мақбули дӯстон,
Зеро ба васфи он, ки шуда шаъни асрҳо,
Ноқис сухан нагуфта касе аз суханварон.

Мисли ҳаёт лангараки соатам ба тоз,
Мерафт роҳу лек буд ором дар назар,
Танҳо зи тез гаштани парвози суръаташ,
Медод тиқ-тиқи дили ӯ бахри ман хабар.

Мерафт ҳар дақиқа зи умри накӯи ман,
Ҳар як дақиқае, ки чу ишқ аст арҷуманд,
Зеро ки гуфтаанд: «Агар умр хуш бувад,
Садсолҳо ба зиндагии одамӣ каманд».

Беҳтар зи моҳу соли замонҳо ки рафтаанд,
Ҳар як дақиқа зиндагии рӯзҳои мо.
Маънии умри одамию зиндагии нав,
Бо фаҳму меҳри ленинӣ гардида пурбаҳо.

Boqi Rahimzoda

La forma dell'eternità
A piccoli passi, guardinga, scendeva la notte,
lentamente, in silenzio, al tramonto del sole:
s'intonava a quel dolce momento di pace,
come una voce, il gorgoglio dell'acqua.

Sedevo nel buio, là sotto le torri del Cremlino,
senza pena nel cuore, la mente serena:
mi riempiva di gioia una sorte splendente,
mi ispirava, la vita, e invitava al lavoro.

Anch'io avrei voluto comporre un poema,
degno dell'epoca nostra e dei nostri compagni:
nel lodare colui che è la gloria del tempo,
finora nessuno ha sbagliato neppure una rima.

Io guardavo l'orologio ed intanto pensavo
alla mia vita: lenta e inarrestabile girava la lancetta,
e a darmi notizia del rapido volo del tempo
c'era solo il ticchettio che veniva dal suo cuore.

Fuggiva ogni minuto di questa vita bella,
prezioso quel minuto così come l'amore:
se la vita trascorre felice, hanno detto,
sono pochi per l'uomo persino cent'anni.

Anche solo un istante dell'epoca nostra
fa sbiadire il ricordo dei tempi passati.
È vita nuova che sorge, è un uomo nuovo,

Ин дам садои соати боҳашмати Кремль
Медод тоза-тоза зи фирӯзиҳо паём.
Симои ҷовидонии Ленин ба рӯи ман,
Аз рӯ ба рӯ нигоҳ ҳамекард бардавом.

Мешуд тапидани дили Ленин тасаввурам,
Бо ин садо, ки ҳаст хурӯшанда чун ҳаёт.
Бошад умедам ин ки ҳамоҳанги он бувад,
Ашъори ман ба ёди Ленин – роҳбари наҷот.

Пайваста бо табассуми гарми ҳабиби халқ,
Субҳи сафои кишвари ман низ медамид,
Бар рӯи шаҳру деҳаву саҳрои мулки ман
Ин лаҳза боди форами ин субҳ мевазид.

Il grande orologio, sulla torre del Cremlino,
scandiva i minuti e le ore del nostro trionfo,
mentre un Lenin eterno forgiato nel bronzo
assorto sedeva lì accanto e guardava lontano.

Era un suono inesorabile, così come la vita,
così come il cuore di Lenin, palpitante.
Vorrei che a quel cuore si accordassero
i miei versi per Lenin, che sempre ci guida.

È amato dal popolo, è dolce il sorriso di Lenin
che sorge lucente col sole del nostro avvenire:
ecco, soffiava nell'alba, serena, una brezza
sui nostri campi, i villaggi e le grandi città.

MOSCA
RUSSIA 1985

Боқӣ Раҳимзода

Кӯчаи Ленин
Байни тӯфони дуду оташу тир
Тарҳи шаҳре кашида шуд, ёрон,
Ҷои Душанбеи назарногир
Шаҳри нав – пойтахти тоҷикон.

Мех кӯбидаву таноб заданд:
– Кӯчаи марказии шаҳр аст ин!
Даст дар кор бошитоб заданд,
Кӯча шуд, кӯчаи ба номи Ленин.

Гуфт шахсе ба эътирози тамом:
– Ин қамишзору лою теппаю чар
Набувад ҳеҷ лоиқи ин ном,
Фикри худро дигар кунед, дигар!

Аз ҳама сӯ баланд гашт садо:
– Гапи мо пухта, фикри мост ҳамин,
Набувад ҳеҷ ҷои чунучаро,
Номи ин кӯча – кӯчаи Ленин!

Аз ҳамон рӯз кӯчаи Ленин
Дар дили шаҳри мост, чун раги ҷон
Бо биноҳои лоиқи таҳсин
Қад барафрохт шаҳри мо аз он.

Бо ҳамин кӯча бахри тоҷикон
Аввалин дафтару китоб омад,
Бо ҳамин кӯча, чун баҳористон,
Самару файзи инқилоб омад.

Boqi Rahimzoda

Via Lenin
Fra immani tempeste di piombo e di fuoco,
è nato, compagni, il progetto di questa città.
Era, un tempo, soltanto un luogo senza storia:
adesso è la nuova capitale dei tagichi, Dušanbe.

Con le corde e i picchetti segnarono il tragitto:
«Sarà questa» dicevano «la strada principale!».
Senza indugio fu aperto il cantiere dei lavori,
volevano chiamarla via Lenin, quella strada.

Qualcuno, contrario a quel nome, diceva:
"Ci sono canneti, c'è fango, la terra non tiene,
non può essere degno di lui questo luogo,
dovete pensare per forza ad un nome diverso!".

Con fermezza risposero in coro, gridando:
"La decisione è ormai presa, ed è certa!
Nessun posto sarà come questo, vedrete!
Non c'è dubbio, vogliamo chiamarla via Lenin!".

Da quel giorno, la strada chiamata via Lenin
è come un'arteria nel cuore di questa città,
dove case e palazzi s'affacciano, degni di lode,
da dove è cresciuta e si è estesa la nostra città.

È questa la strada che ha dato ai tagichi
la cultura dei libri e dei primi quaderni.
È questa la strada che, come un giardino,
della Rivoluzione ha donato i dolcissimi frutti.

Аз ҳамин кӯча манзили тоҷик
Бо чароғи Ильич мунаввар шуд.
Аз ҳамин кӯча дар дили тоҷик
Шодии зиндагӣ муяссар шуд.

Аз ҳамин кӯча рӯи Боми Ҷаҳон
Байрақи Ленинӣ парафшон шуд.
Чун Шафақ зери нуру шӯълаи он
Рӯи Шарқи кӯҳан намоён шуд.

Аз ҳамин кӯча толеи тоҷик
Мисли кӯҳсори ӯ бигашт баланд,
Роҳи дуру дароз шуд наздик,
Гашт Маскав ба ҷону дил пайванд.

Аз ҳамин кӯча рафт бар дунъё
Шӯҳрати безаволи Октябрь,
Аз ҳамин кӯча маҳв гашту фано
Абадӣ золиму уқубату ҷабр.

Гашт ин кӯча шоҳроҳи кабир,
Шоҳроҳи ҳақиқати Ленин,
Ки зи анвори фикри ӯст мунир,
Шоҳроҳи наҷоти рӯи замин.

Мо ҳама сӯи мақсади аъло
Бо ҳамин шоҳроҳ гашта равон,
Зери байроқи шӯълабори даҳо;
Худ ҳамин аст роҳи ҷумла ҷаҳон!

È questa la strada che ha dato la luce
leninista alle case di tutti i tagichi,
è questa la strada che porta la gioia e la vita
nel cuore di tutta la gente del nostro paese.

È da qui che è partita la rossa bandiera di Lenin,
che sventola adesso là in cima, sul Tetto del mondo.
Alla luce di quella quella sua fiamma mai spenta,
il volto antico d'oriente è risorto così come l'alba.

È la via che ha portato il destino del nostro paese
alle altezze gloriose di questi suoi nobili monti.
Possiamo percorrere adesso le grandi distanze,
anche Mosca è vicina, e il suo posto è nel cuore.

È la strada che porta, dovunque nel mondo,
l'intramontabile fama del mese d'Ottobre.
È la strada che annulla e distrugge per sempre
la dura ingiustizia e l'antica oppressione.

È una strada maestra, oramai, questa via,
che porta il messaggio di Lenin, la sua verità.
La domina sempre quell'alto pensiero di luce,
è la strada che qui sulla terra conduce a salvezza.

Verso un'altissima meta noi ora marciamo,
percorriamo la nobile strada tracciata da lui.
Qui, sotto la rossa bandiera del grande maestro,
noi troviamo una via che sarà universale.

BARENTSBURG
NORVEGIA
2019

Нодир Шанбезода

Дар колхози Ленин
Ба колхози Ленин шудам меҳмон,
Бидидам яке пири равшанравон.

Сараш чун сари кӯҳсорон сафед,
Валекин дилаш пур аз шавқу умед.

Шудам назди ӯ бо дилу рӯи гарм,
Саломаш намудам ба овози нарм.

Намудем аз якдигар пурсуҷӯ,
Замоне ба ҳам сӯҳбату гуфтугӯ:

Сухан рафт аз рӯзгору ҳаёт,
Зи асрори беохири коинот.

Зи меҳри баландахтари бошукӯҳ,
Зи дашту биёбону дарьёву кӯҳ.

Зи файзу футуҳоти илму ҳунар,
Зи парвози мушак ба Шамсу Қамар.

Чу омад сухан бар сари синну сол,
Зи ҳамсӯҳбати худ намудам савол:

«Бигуфтам: Чӣ сиррест дар ин миён
Ки мӯи ту пир асту зӯрат ҷавон? » 1

Nodir Šanbezoda

Nel kholkhoz di Lenin
Ho fatto visita al kolkhoz di Lenin,
e ho visto un vecchio col cuore sapiente:

il suo capo era bianco come neve,
ma il petto traboccava di passione.

Mi avvicinai con fare rispettoso,
e gli porsi il mio saluto più cortese.

L'uno all'altro ci siamo presentati,
e abbiamo conversato per un poco.

Dei giorni, parlammo, e della vita,
dei segreti dell'essere, infiniti;

dell'amore glorioso e benedetto,
di mari e monti e di steppe e di campi;

dei traguardi dell'arte e della scienza,
dei razzi che volano nel cielo.

Poi parlammo degli anni e dell'età,
e io chiesi a quel vecchio illuminato:

"Qual è questo segreto che tu serbi?
Hai candido il capo e verdi le forze!

Ҳама умр оё чунин будаӣ,
Чунин паҳлавони матин будаӣ?

Чуноне ки ҳастӣ, чунон гаштаӣ,
Ва ё аз сари нав ҷавон гаштаӣ?

Ҷавон пир дар ҳар замон мешавад,
Магар пир аз сар ҷавон мешавад?

Ту донӣ, ки дар давраи шоҳу хон
Чӣ сон буд аҳволи меҳнаткашон.

Дар он аҳд дар зери бори ситам
Қади ҳамчу сарви ҷавон буд хам.

Рухи лолагунаш будӣ заъфарон,
Тафовут набуд байни пиру ҷавон.

Аз он ҷумла ман ҳам дар он рӯзгор
Шудам пири беқуввау бемадор.

Чу будам ба чанголи боён асир,
Ба аҳди ҷавонӣ шудам сахт пир.

Чу баркандам аз зиндагонӣ умед,
Ба синни ҷавонӣ шудам мӯсафед.

Қаде аз қади ман нагунтар набуд,
Вале солам аз чил фузунтар набуд.

Чу рӯзам сияҳ буду ҳолам табоҳ,
Сурудам дамодам ба афғону оҳ:

Fosti sempre così, nella tua vita?
Forte e solido come un lottatore?

Sei stato sempre così come ora ti vedo,
o sei tornato, da vecchio, tu giovane ancora.

Ogni giovane invecchia, prima o poi:
e come fa a ringiovanire, un vecchio?”.

“Al tempo degli zar, tu lo sai bene,
era grama la vita dei braccianti.

Allora, sotto il peso d’oppressione,
anche il fusto più forte si piegava!

Ingiallivano i volti più sanguigni,
erano uguali i giovani ed i vecchi.

Io non facevo di certo eccezione,
divenni un vecchio stanco e malandato.

L’artiglio del bisogno mi stringeva,
ed io, che ero solo un ragazzo, appassivo.

Avevo già perduto la speranza:
ero un giovane con i capelli bianchi.

Si era curvata la mia schiena a dismisura,
e ancora non avevo raggiunto i quarant’anni.

Erano neri i miei giorni ed il destino,
e sempre io cantavo fra i lamenti:

Дареғо, наёбам ба зӯру ба зар
Ҷавонии гумкарда бори дигар!

Чу Октябрь омад ба майдони кор,
Амал карда дар арсаи корзор.

Ҷаҳони ситам кард зеру забар,
Бино кард аз нав ҷаҳони дигар.

Ҳама мардум аз зулм озод шуд,
Ба андак замон мулк обод шуд.

Зи Октябру Ленин Ватан ёфтем,
Тавоноии нав ба тан ёфтем.

Ҳама соҳиби хонаю ҷо шудем,
Ҷасуру тавонову доно шудем.

Ки бо ёрии Ленини кордон,
Басо пир гардида аз сар ҷавон.

Аз он ҷумла ман ҳам ҷавон гаштаам,
На танҳо ҷавон, қаҳрамон гаштаам.

Чу сарпанҷаи золимон тофтем,
Ҷавонии гумгаштаро ёфтем.

Кунун қувватам бошад аз пеш беш,
Шикоят надорам зи бозӯи хеш.

Ба колхоз аз он дам, ки якҷо шудем,
Ҳама кордону тавоно шудем.

Ба қишлоқ бингар: чӣ зебо шудаст,
Биноҳои бисьёр барпо шудаст.

'Ahimè non avrò modo di trovare
di nuovo la perduta giovinezza!'

Ma venne Ottobre a cambiare le cose,
a dare alla nostra realtà una forma nuova.

Ha abbattuto quel mondo d'oppressione
per costruire questo mondo nuovo.

S'affrancarono tutti dal sopruso,
e fu florida, presto, questa terra.

Ci hanno dato, Ottobre e Lenin, una patria,
ci hanno dato, nel corpo, forze nuove.

Abbiamo avuto, tutti, case e terre:
siamo forti, istruiti e coraggiosi!

Con l'aiuto di Lenin, il sapiente,
oggi tornano giovani gli anziani!

Io sono, tu lo vedi, uno di loro:
non giovane soltanto, ma un eroe!

Noi spezzammo la schiena agli oppressori,
ritrovammo l'antica giovinezza.

E adesso sono forte più di prima,
del mio braccio non posso lamentarmi.

Da quando siamo insieme nel kolkhoz,
siamo tutti fortissimi e capaci.

Tu guarda quant'è bello il mio villaggio,
quanti nuovi edifici che abbiamo costruito!

Мисоли чунин мактабу қасрҳо,
Дар ин ҷо надида касе асрҳо.

Бувад байрақи Ленини номвар
Ба боми биноҳои мо ҷилвагар.

Бувад ин яқин, то ки бошад ҷаҳон,
Ленин зинда бо халқи худ ҷовидон.

Da secoli nessuno aveva visto
scuole e palazzi belli come questi:

c'è la bandiera di Lenin il grande
che sventola sui tetti delle case!

Finché il mondo vivrà, è cosa certa,
col popolo, in eterno, vive Lenin".

ROMA
ITALIA
2023

Аминҷон Шукӯҳӣ

Ба Ленини аъзам
Ленини муаззам, падари мӯътабари мо,
Номат бувад илҳом ба ҳар як зафари мо,
Вобаста ба ту ҳар амалу ҳар ҳунари мо,
Ҳастӣ ту шабу рӯз ба пеши назари мо,
Меҳри туву ишқи ту бувад ҳамсафари мо,
Байроқи дурахшони ту рахшон ба сари мо.

Ба роҳи ту рафтему зи ҳар банд бирастем,
Ҳар пиру ҷавон меҳру муҳаббат ба ту бастем,
Гуфтем: дар иҷрои суханҳои ту ҳастем,
Паймон бинамудем ва паймон нашикастем,
Бо илми ту бар тахти саодат бинишастем,
Шуд илми ту шамъи шабу шамси саҳари мо.

Бо саъи ту нахли ситаму зулм хазон шуд,
Дар гулшани мо шод ҳама пиру ҷавон шуд,
Сайёраи иқбол ба мо нурфишон шуд,
Бо кӯшиши бисьёри ту тағьири замон шуд,
Ҳар як суханонат ба адӯ офати ҷон шуд,
Доданд, вале, қувва ба дасту камари мо.

Бинмуд ба мо ҳамла адӯ, то ки ба ғорат
Аз мо бубарад ин шарафу бахту саодат...
Бо амри Ватан – модари мушфиқ ба маҳорат
Ӯро зада нобуд намудем, чу одат,
Симои ту шуд нури зафар,барқи шуҷоат
Дар соати пурдаҳшати хавфу хатари мо.

Чун мақбараатро бикунад халқ зиёрат,
Гардад дилаш аз дидани ту пур зи ҳарорат,

Aminjon Šukuhi

Al grande Lenin
Padre nostro, che sei il più eccelso onore,
ci ispira, grande Lenin, il tuo nome ogni vittoria.
Per noi sei la fonte d'ogni opera, d'ogni pensiero.
Sull'immagine tua meditiamo, giorno e notte,
per la via ci accompagna il tuo altissimo amore
e sempre risplende per noi la tua rossa bandiera.

Spezzammo le nostre catene seguendo la tua via,
a te ci lega tutti un grande amore, in ogni età.
L'abbiamo promesso: noi facciamo quel che dici,
questo è il patto e nessuno di noi l'ha tradito.
Il tuo sapere ci ha dato un'altissima gioia,
è per noi la candela notturna ed è il sole che sorge.

Con te, per l'ingiusta oppressione è arrivato l'autunno,
in questo giardino di rose gioiscono i giovani e i vecchi.
Nel cielo, sopra noi, risplendono le stelle più propizie,
hai cambiato coi tuoi sacrifici le sorti del tempo:
annientano, i tuoi detti, il cuore e la mente del nemico,
a noi rendono forti le braccia e più salda la schiena.

Il nemico ci aveva attaccato, voleva rubarci la gioia
di questa fortuna gloriosa, in un grande saccheggio,
ma ancora una volta, sicuri, l'abbiamo sconfitto:
madre di misericordia, la Patria, l'aveva ordinato.
La tua immagine è luce abbagliante di gloria
e coraggio nell'ora più buia del nostro terrore.

Quando il popolo si reca, pellegrino, al tuo sepolcro
e ti vede, il suo cuore si riempie d'ardore inesausto.

Хомӯш туӣ, лек кунад ҳис чи башорат,
Мегӯӣ аз оянда ту бе ҳеҷ ишорат,
Фикри ту чу аз шодии халқ аст иборат,
З-ин рӯй ту ҷо дар дили ҳар як нафари мо.

То дӯст шавад шоду адӯ маҳву ҷигарреш,
Партияи Ленинии донои дурандеш –
Имрӯз назар карда ба ҳар кору пасу пеш,
Моро бубарад сӯи зафарҳои зи ҳад беш,
Шодем ҳама аз самари зиндагии хеш,
Гул-гул шукуфад ин Ватани номвари мо.

Tu taci, ma il popolo ascolta la buona novella,
senza voce né gesti tu parli del nostro futuro.
Il tuo pensiero coincide col bene di tutte le genti,
tu hai il posto d'onore nel cuore d'ognuno di noi.

È saggio, il Partito di Lenin, e guarda lontano:
fa di tutto, quest'oggi, per dare la gioia agli amici
e colpire nel cuore i nemici e annientarli per sempre.
Il suo piano d'azione è condurci a vittorie infinite:
godiamo felici dei frutti d'un tempo beato,
è un tripudio di fiori, oramai, questa nobile patria.

KIEV
UCRAINA
1994

Абдуҷаббор Қаҳҳорӣ

Давоми умр
(Порча аз достон)
Кард таклид рӯи барф маро
Модарам дар тахти чанори ҳазин,
Гашт он дам чанор доям ман,
Барф гардид бистару болин.

Хуни нофам ҳамин, ки рехт ба хок
Ворисӣ даврӯ мулк гаштам ман,
Ба ман он рӯз осмону замин
Гуфт ҳарфи авал зи номи Ватан.

Падарам бар умеди ман шояд
Монда танҳо зани ду ҷон рафтаст,
Ки ба дуньё расида ман бояд
Гирамаш зиндагии ӯ бар даст.

Рафтааст ӯ ба ҷанги босмачӣ,
Рост аз урда, аз сари мотам,
Шояд он бахри ҳифзи ман рафтаст,
Бахриояндаи хушу хуррам.

Балки он рӯз сели оҳан гашт
Мардуми шахр бар сари душман,
Садти мотам шуд андаке хомӯш,
Дар забон монд нотамом сухан.

Рафт мардум ба зидди босмачӣ
Муштӯ дандон ба ҷои тӯбу туфанг,
Бохабар гашта аз ҳуҷуми адӯ
Омаданд аскарони сурх ба ҷанг.

Abdujabbor Qahhori

E la vita continua
(brano tratto da un racconto)
Mi partorì, mia madre, sulla neve,
all'ombra malinconica d'un platano:
quel platano, per me, fu una nutrice
e la neve fu mio letto e mio guanciale.

Il suolo accolse il sangue del parto:
d'un luogo, d'un tempo io sono l'erede.
Mi insegnarono, quel giorno, cielo e terra
la prima lettera del nome della Patria.

In me confidava, forte, mio padre,
lasciò mia madre incinta e se ne andò:
lui sapeva che, quando sarei nato,
avrei preso la vita di lei nelle mani.

Lui partì per combattere i Basmaci,
in piedi si levò, lasciò il perenne lutto:
era un giusto e per proteggermi partì,
per darmi un futuro gioioso e felice.

Fu una tempesta d'acciaio quel giorno,
la città si sollevò contro il nemico,
per un attimo tacque la voce del lutto,
e tutte le genti restarono senza parole.

Il popolo marciò contro i Basmaci,
coi pugni e coi denti al posto dei fucili,
e, quando vennero a sapere della lotta,
le guardie rosse entrarono in battaglia.

Гарчӣ он рӯз буд рӯзи азо,
Рӯзи бӯрону барф, бедодӣ,
Гарчӣ он рӯз бо босмачӣ
Кард ҳамла ба бахту озодӣ,

Гарчӣ он рӯз ашк дарьё шуд,
Доди мардум ба осмон печид,
Гарчӣ он рӯз офтоб аз қаҳр
Дар паси абр ноаён гардид,

Лек меҳру муҳаббати Ленин
Қувваи офтобро бигрифт,
Нур-афшон ба курраи олам
Аз рухи он ниқобро бигрифт.

Сӯхт чодар дар оташи сӯзон
Боз садҳо занони шарқ он рӯз,
Рӯ кушоданд, шӯъла зад ба ҷаҳон
Партави ҳусн ҳамчу барқ он рӯз.

Ёд карданд дар вафодорӣ
Қасам аз сидқ ҷумла фарзандон,
Сад ҳазорон бубаст галстуки сурх,
Он чӣ ҳамранги хуни бобоён.

Мурд Ленин. На! Шуд зи нав эҳьё
Дар намуди ҳазор насли дигар,
Дар ҳавои хунуку хонаи сард,
Мисли ман рӯи барф, зери хатар.

Anche se quello fu un giorno di dolore,
e la neve e l'ingiustizia turbinavano nel vento,
anche se avevano sferrato, i Basmaci,
un duro attacco contro gioia e libertà,

anche se il pianto scorreva come un fiume
e si alzavano al cielo lamenti infiniti,
anche se il sole, travolto dall'ira,
si nascose per un po' dietro le nubi,

l'amore di Lenin, tuttavia, generoso,
prese allora la forza infinita del sole,
e iniziò ad irradiare chiarori sul mondo,
togliendo infine ogni velo alla luce.

In un fuoco impetuoso bruciarono il velo,
centinaia di donne d'oriente, quel giorno:
avevano scoperto, finalmente, il loro volto,
e un fulgore di bellezza infiammò il mondo.

Fedeli e leali lo hanno ricordato,
con sincero giuramento, tutti i figli
legando centomila fiocchi rossi:
rossi così come il sangue dei padri.

Era morto Lenin? No! Lui rivive sempre
nell'esempio di mille altre stirpi,
nel vento, nel freddo di povere case,
sulla neve ove nacqui, indifeso.

MOSCA
RUSSIA
1985

Мӯъмин Қаноат

Дар паноҳи шохсорон
Ҳукумат аз сари минбар,
Хиёнат аз паси чодар,
Сипоҳӣ дар замину бешаю дарьё
Ҳама як роҳро пӯё,
Ҳама Ленинро ҷӯё,
Ки гардад инқилоби қавмҳо бесар.

Ба як андешаи ботил
Гаҳе дар дил, гаҳе дар гил
Ҳама мекофт гӯре баҳри озодӣ.
Ба як зӯъму ба як фарьёд
Ҳама меканд аз буньёд
Дарахти тӯсро – чун инқилоби рус!

Даҳои хондаи кишвар,
Даҳои рондаи кишвар
Ба Разлив дар паноҳи шохсорон буд,
Барои оламе пайдо,
Барои хасм пинҳон буд,
Чу узви ин табиат буд пайваста.

Ба рӯи кундаи тӯсе –
Асоси зиндаи тӯсе,
Ки дар қаъри замин ӯ решаҳо дорад,
Варақҳо зиндагонӣ дошт,
Нумӯи ноаёне дошт,
Даҳо фикри ҷаҳоне дошт дар ин ҷо.

Ба рӯи миз сархам буд,
Ба рӯи миз шабнам буд,

Mu'min Qanoat

Al riparo del bosco
Un governo di preti,
tradimenti nascosti dietro i veli,
soldati dovunque, nei boschi, sul mare,
tutti su un'unica via,
sulle tracce di Lenin,
per abbattere popolo e rivoluzione.

Con un solo pensiero malvagio,
scavavano tombe all'emancipazione:
nei cuori e nel freddo della terra.
Con un unico grido ostinato,
strappavano via le radici
alle betulle e alla Rivoluzione.

La guida voluta dalla gente,
allora in esilio solitario,
al riparo del bosco viveva a Razliv:
lo vedevano in tanti
però era celato al nemico,
dissolto nel verde di quelle foreste.

Slanciate betulle,
pilastri viventi,
con radici che affondano giù nella terra,
vi spuntavano giovani foglie,
invisibile vita che cresce:
in quei luoghi il maestro pensava al futuro.

Lui assorto sedeva al lavoro,
su un banco coperto di brina:

Зи баски дар замини рус маҳкам буд,
Китоби инқилоби рус,
Ҳама кори савоби рус
Зи меҳри доҳию қалби замин меруст.

Аз ин мӯъҷизаи одам,
Ки пинҳон буд аз олам,
Хабар медод Балтика ба тӯфонаш.
Агар ҷангал забон дорад,
Сукути ҷовидон дорад,
Хабар медод бо овози мурғонаш.

Зи бедори ситамгарҳо,
Ба имдоди санавбарҳо
Китоби инқилоби рус поён шуд,
Ба рӯи баҳр тӯфон шуд,
Ба мулки рус исьён шуд,
Ҷаҳони дигаре аз байни тӯфонҳо, намоён шуд!
c. 1965

nella terra dei russi era ormai radicato
quel libro di Rivoluzione,
e l'opera buona dei russi
dalla terra sbocciava e dal suo amore.

Di questo miraco lo umano,
nascosto alla vista del mondo,
la burrasca del Baltico dava notizia;
era come se il bosco potesse parlare:
quel bosco che tace in eterno
lo annunciava con canti di mille usignoli.

Crudeltà di tiranni
e amicizia d'abeti:
giunse a termine il libro di Rivoluzione,
iniziò la tempesta sul mare,
la rivolta iniziò nelle Russie.
Tra gli uragani appariva un mondo nuovo.
1965 ca.

GORKI LENINSKIE
RUSSIA
1993

Файзулло Ансорӣ

Ту, Ленин, зиндаӣ ҷовид!
Хуш айёме, ки аз ту офтоби зиндагӣ афрӯхт,
Тамоми халқи олам дида бо уммед сӯят кард.
Дили одам ба даврони ту ишқи тозаро парвард,
Зи меҳрат роҳи мо пурнур гашту қалби аъдо сӯхт.
Ту, Ленин, зиндаӣ ҷовид!

Замини ту саросар бехазону дилкушо гардид.
Замони ту – Замони илму сидқу шодмонӣ шуд,
Замони ту – Замони корҳои қаҳрамонӣ шуд,
Ки халқат соҳиби ширинҳаёти бобақо гардид.
Туӣ сарчашмаи уммед!

Суханҳои ту дар ҳар соҳа ҳикматнок, фотеҳ аст,
Ба зидди душманонат теғи душманафкану бурроcт,
Барои халқ азизу қиммат – он ганҷина дар дилҳост,
Ки бо он ҳар дами умри ҳаёт аз аввалаш беҳ аст
Ба он даврони мо шоҳид!

Faizullo Ansori

Lenin l'eterno vivente
Beati quei giorni in cui il sole e la vita brillavano insieme,
grazie a te, e fiduciosi si volsero a te tutti i popoli.
Era puro ai tuoi tempi l'amore nel cuore dell'uomo:
ci hai indicato la via con passione, hai abbattuto i nemici.
Tu sei Lenin, l'eterno vivente.

La tua terra non sa dell'autunno e ci allieta nel cuore.
Il tuo tempo conosce soltanto la scienza, la gioia ed il vero.
Il tuo tempo è l'età delle gesta di eroi senza eguali:
una vita dolcissima, eterna, hai donato al tuo popolo.
Tu dai vita alla speranza.

I tuoi detti sono un mare di sapienza e conquistano il mondo:
sono spade taglienti che abbattono tutti i nemici,
per il popolo tuo sono come un tesoro introvabile e raro
che ci cambia la vita e la rende ogni giorno più bella.
Il nostro tempo ne è testimone.

BUDAPEST
UNGHERIA
1986

Ғаффор Мирзо

Лашкари Ленинирода
Лашкари Ленинирода,
сарвари иқболи мо,
Чашми бедори ҳақиқат,
шодии мо, боли мо,
Рӯзи идат аз диёри тоҷикон
табрик бод!
Сад паём аз ҷони миннатдори
Ҳар тоҷик бод!
Офтоби хешро
бо хандаҳои кӯдакон
Мефиристонем
бар маҷлисгоҳи олишон.
Анҷуман чун офтоби бахти мо
пурнур бод.
Москва аз хандаҳои кӯдакон
масрур бод!
Партия –
меҳри муқаддас,
енини донои мо,
Партия –
колхозчии оддии
саҳроҳои мо.
Партия –
устоди аъзам
доҳии ҳақҷӯи ман,
Партия –
ту мӯнису ғамхор
дар паҳлуи ман.
Ту шиори коммунизмӣ,
даъвати айёмӣ ту,

Ghaffor Mirza

L'esercito di Lenin
L'esercito di Lenin
ci guida alla fortuna:
di verità è chiaro sguardo,
è per noi gioia e volo.
Nel dì della tua festa,
auguri a te dalla terra tagica!
Per te cento messaggi
dal cuore grato di tutti i tagichi!
Il nostro sole,
il sorriso dei nostri bambini,
noi manderemo
al Consiglio dei Soviet.
Come il sole di questa buona sorte,
srisplenda quel grande Consiglio.
Col sorriso dei nostri bambini,
sia Mosca felice!
Tu sei, o Partito,
un santo amore,
il nostro Lenin sapiente.
Tu sei, o Partito,
un lavoratore al kolkhoz
nelle nostre pianure.
Tu sei, o Partito,
un eccellente maestro,
guida alla verità.
Tu sei, o Partito,
un intimo amico,
sempre al mio fianco.
Tu sei del comunismo la bandiera
e il richiamo del tempo.

Субҳи меҳнатпарварӣ
хоби шаби оромӣ ту.

Дар ҳавои бахту номи мо
ҳавопаймоӣ ту,

Дар замин гулдастаӣ,
дар банди кокулҳоӣ ту.

Дар гусистанҳои сад
занҷир мебинам туро,
Дар тани пӯшида,
чашми сер мебинам туро.
Партия,
ёри вафодору
рафиқи мӯътабар,
Раҳбару ҳамроҳ
дар ин шоҳроҳи пурзафар.
Рӯзи идат аз диёри
тоҷикон табрик бод,
Сад паём аз ҷони
миннатдори ҳар тоҷик бод!

Tu sei la carezza d'un dolce mattino
e il sonno nella notte più serena.
Nel cielo della sorte e della fama,
per noi sei un aeroplano.
Tu sei un mazzo di fiori sulla terra,
sei un fermaglio fra i riccioli belli.
Nello schianto di mille
catene spezzate io ti vedo.
In un volto velato
come un occhio lucente io ti vedo.
Tu sei, o Partito,
un compagno affidabile,
un caro amico leale,
Tu guida che ci porti
sulla via del trionfo.
Nel dì della tua festa,
auguri a te dalla terra tagica!
Per te cento messaggi
dal cuore grato di tutti i tagichi!

GORI
GEORGIA
1989

Бобо Ҳоҷӣ

Рубоиҳо
Ту байрақи сайёраи мой, Ленин,
Ту бахри ҳама қутбнамой, Ленин.
Бе обу ҳаво зиндагӣ осон набувад,
Ту зиндагию обу ҳавой, Ленин.

Ҳар донаи озодӣ, ки сабзад ба замин,
Ҳар ғунчаи сулҳ, ки шавад атрогин,
Ҳар нахли зафар, ки мекунад нашъунамо,
Вобаста бувад ба номи некат, Ленин.

Дар ҳар суханаш барад туро шоир ном,
Рассом зи таълими ту гирад илҳом.
Бо роҳи ту рафта пеш ҳар фарди башар,
Аз умри азизи худ шавад ширинком.

Сарбоз туӣ барои ҳар як сарбоз,
Шаҳбоз туӣ барои ҳар як шаҳбоз.
Бар фаълаю агроному узви колхоз
Ту – фаълаю агроному узви колхоз.

Аз баски ҳуҷуиста насли Ленин моем,
Имрӯз ҷаҳонгарду фалакпаймоем.
Мо қуфлкушои дари ҳар мушкилием,
Мо қофиласолори навин дуньёем.

Bobo Hoji

Quartine
Sei la bandiera, Lenin, del mondo,
tu indichi, Lenin, a tutti la strada.
Senz’acqua, senz’aria la vita non c’è:
acqua e aria tu sei, o Lenin, sei vita.

Ogni seme di libertà che germoglia,
ogni bocciolo di pace che profuma,
ogni palma di vittoria che cresce,
li coltiva, o Lenin, il tuo nome buono.

Di te parlano i versi di tutti i poeti,
ispirano tutti i pittori le tue idee:
le persone che hanno scelto la tua via
gioiscono tutte del vivere loro.

Sei un soldato per tutti i soldati,
per tutti gli eroi sei un eroe.
I compagni, nei campi e nelle officine,
lo sanno per certo: sei uno di loro.

Noi siamo la stirpe felice di Lenin,
noi oggi esploriamo la terra ed i cieli,
noi apriamo ogni porta sbarrata,
del mondo nuovo noi siamo l’avanguardia.

PYRAMIDEN
NORVEGIA
2019

Бобо Ҳоҷӣ

Сарчашмаи илҳом
Дар хонаи ман сурати боҳашмати раҳбар,
Чун оинаи зиндагӣ нурона аён аст.
Бо дидани он чехраю он чашми мунаввар
Гуфтам, ки ба сар шӯълафикан меҳри ҷаҳон аст.

Бо чашми муҳаббат нигарам ман чу ба сӯяш
Таърихи пур аз ҷаҳд дар ин шахси матин аст.
Ҳар тори сафеде ки намудор ба мӯяш
Дар хидмату роҳи шарафи халқ чунин аст.

Шахсе ки ба халқ аз дилу ҷон ҳам шуда қимат,
Номаш ҳама ҷо вирди забон аст падарвор.
Ҳар як суханаш чун гуҳари манбаи ҳикмат,
Гардад зи дил аз дидани дидори вай изҳор:

– Аз туст ба мо ин шарафу давраи марғуб,
Ин қисмату бахте ки ба ҳар пиру ҷавон аст.
Имрӯз ба сӯи ту, аё доҳии маҳбуб,
Бо чашми умед одаму олам нигарон аст.

Бо ту бувад илҳому басе шавқу ҷадал ҳам,
З-ин ҷост туро ҳар яки мо мунису дилбанд.
Дар манзили бошавкату даврони мукаррам
Ҷону бадани мо шуда бо ёди ту пайванд.

Дар ҷанги ватан номи ту бас буд ба мо ёр,
Руҳи наву зӯри наву имдод бубахшид.
Таълими ту бар насли башар гашта мададгор,
Чун машъали тобандаи ин давр дурахшид.

Bobo Hoji

La fonte delle ispirazioni
A casa ho un'immagine bella di Lenin,
un limpido specchio dipinto di vita:
se guardo quel volto, quegli occhi lucenti,
vedo sorgere un sole che illumina il mondo.

Su quell'immagine amata io leggo, ogni volta,
una storia di lotte e la forza d'un uomo
che ha vissuto e ha speso ogni istante
per il bene del popolo e il suo onore.

Più della vita lo amano tutte le genti,
che pregano sempre per lui, padre buono.
Brilla come una gemma ogni suo detto,
che risuona nel cuore alla vista del quadro.

Al tempo hai donato la grazia e l'onore,
ai giovani e ai vecchi una sorte radiosa.
A te guardano, quest'oggi, maestro caro,
con occhi fiduciosi tutti i popoli del mondo.

Sei entusiasmo, ispirazione, voglia di lottare:
per questo noi siamo i tuoi compagni del cuore.
Sono tempi speciali, le stelle ci sono propizie,
il tuo ricordo ci segna nell'anima e nel corpo.

Nella guerra patriottica ci confortava il tuo nome,
ci donava saldezza e nuova vita e nuove forze.
La tua dottrina ha soccorso le genti del mondo,
come fiaccola che illumina il presente e l'avvenire.

TAŠKENT
UZBEKISTAN
1991

Аз диданат он гуна ба дил меҳр дамидаст,
Дар ҳар суханаш сидқ ба ту мекунад изҳор.
Рассоми забардаст чӣ зебо бикашидаст
Симои бузургонаи ту ҳаст намудор.

Ҳар лаҳза, ки гӯям ғазали тоза ман аз шавқ
Дар лавҳи назар сурати ту ҷилвагар ояд.
Аз дидани рӯи ту маро ҷӯш занад завқ,
Ояндаи рахшони коммунизм намояд.

То меҳри ҳақиқат ба ҷаҳон шӯълафишон аст,
Сарчашмаи илҳомию маҳбуби ҷаҳонӣ.
Чун халқ, ки поянда ба ҳар асру замон аст,
Дар даҳр ту ҳам зиндаи ҷовид бимонӣ.

La tua immagine contemplo e mi sorge nel cuore,
come a un amante, un discorso segreto con te.
Una magica mano ha dipinto il tuo volto:
la tua anima grande ha saputo mostrare il pittore.

Io scrivo per te nuovi versi d'amore ogni giorno,
e negli occhi m'appare il disegno del tuo volto,
dove limpido si specchia l'avvenire comunista:
così mi travolge la gioia, m'accende la passione.

La verità, come il sole, oggi inonda la terra di luce:
oggi il mondo ti ama e in te trova l'idea e la visione.
Come il popolo, saldo e immortale in ogni tempo,
anche tu vivrai per sempre, nei secoli dei secoli.

Убайд Раҷаб

Меҳр
Намедонам чӣ сон номи Ленинро
Гирифтам бори аввал бар забонам,
Аҷаб не, ки варо бишнидаам ман
Нахустин бор аз модаркалонам,
Даме ки паҳлуи гаҳвора буд ӯ,
Маро хандонда бозӣ менамуд ӯ.

Намедонам ман аз кай меҳри Ленин
Чу дил дар синаам бигрифт маъво,
Аҷаб не, ҷой шуд андар дили ман
Аз он рӯзе, ки по мондам ба дуньё.
Аҷаб не, омад он аз шири модар
Ба дил ҳамроҳи меҳри халқу кишвар.

Фақат медонам ин, ки хурд будам,
Суруди васфи Ленин месурудам,
Дадоям гар ба сӯи шаҳр мерафт,
Ба вай ҳар бор таъин менамудам,
Ки Ленинро дар он ҷо дида ояд,
Ҳикоятҳо аз ӯ бишнида ояд.

Дадоям нав ба нав ҳар бор аз шаҳр
Ба ман бозичаҳо оварда медод,
– Бигир, Ленин фиристондаст мегуфт,
Маро бо ин сухан мекард ӯ шод.
Аз ӯ чун номи Ленин мешунидам,
Зи шодӣ чун кабӯтар мепаридам...

Бале, меҳри Ленин дар хонаи мо
Буд он дам, ки ба дуньё омадам ман.

Ubajd Rajab

L'amore
Io non so come a me quel nome suo
si posò la prima volta sulla lingua;
non è strano, perché l'orecchio mio,
certo, la prima volta dalla nonna
lo percepiva, accanto a quella culla
ove badava ai miei trastulli e al riso.

Io, l'amore per Lenin non so quando
prese dimora in petto come il cuore;
non è strano, perché in quel petto resta
dal giorno che mettevo il piede al mondo,
ché veniva dal latte della madre
con l'amore alle genti e a questa terra.

So solamente che ero piccolino
e intonavo l'elogio di Lenin;
e se il mio babbo andava in città,
io gli davo l'incarico, ogni volta,
d'incontrare laggiù Lenin per me,
e di farsi narrare qualche fiaba.

E, ogni volta, il mio babbo sempre nuovi
giocattoli dalla città portava,
e mi diceva: "È lui che te li manda".
E di queste parole ero contento:
quando sentivo il nome di Lenin,
per la gioia volavo, con le ali spiegate.

Sì, l'amore per Lenin questa casa
sa da che io sono venuto al mondo.

KUTAISI
GEORGIA
1989

Чу нури бахту толеи ман он гоҳ
Даруни синаам бигрифт маскан.
Ба фарқи ман кунун мерахшад ин меҳр!
Ба корам рӯҳи нав мебахшад ин меҳр!

Come la luce della buona sorte,
da allora nel mio petto ha preso alloggio,
quest'amore che addosso mi scintilla,
anima nuova ad ogni cosa mia.

PERESLAVL'-ZALESSKIJ
RUSSIA
1993

Қутбӣ Кором

Бахткушо
Як умр замонаро ситамгар гуфтанд,
Рӯзу шаби ӯ зи гӯр бадтар гуфтанд.
Сад бор ба дарвозаи толеъ зада мушт,
Чун боз нашуд, қалъаи бедар гуфтанд.

Ленини муаззам-падари фатҳу наҷот,
Дарвозаи оҳанини ин қалъа кушод.
Озод намуда мурғи иқболу зафар,
Дар мулки саодатталаби мо сар дод.

Иқбол кунун чу мавҷи дарьё ояд,
Шаъну шарафи халқи Ватан афзояд.
Ҳар рӯз ба фатҳи нав шуда ҳомиладор,
Ҳар як шаби мо субҳи зафар мезояд.

Qutbi Kirom

Il salvatore
Non erano i tempi nient'altro che dura oppressione,
dicevano, e che come la morte era triste la vita.
Bussarono a lungo alle porte di un altro destino:
restarono chiuse e dicevano fossero chiuse per sempre.

Lenin il grande, il padre vittorioso che ci salva,
ha abbattuto la porta di ferro di questo palazzo.
Ha fatto trionfare e volare nel cielo l'alata fortuna,
ha dato forma a un paese ogni giorno più lieto.

Come un'onda del mare ora giunge la sorte propizia,
e s'accresce la gloria e l'onore del popolo nostro.
È gravido, il giorno che viene, di nuove conquiste,
partorisce, la notte, una nuova vittoria nell'alba.

ULAANBAATAR
MONGOLIA
2012

Қутбӣ Киром

Ба Ленини муаззам
Ленини аъзам чу меҳри мӯътабар бинам туро,
Қувваи ақлу хирад, нури басар бинам туро.
Ҳамчу хуршеди ҷаҳон меҳри ту оламгир шуд,
Аз рухи хуршеду аз нури қамар бинам туро.
Бо ту, эй саркардаи иқбол, мегирам нафас,
Дар тапиданҳои қалби коргар бинам туро.
Аз насими анбарафшони баҳори дилкушо,
Аз шукуфтанҳои садбарги саҳар бинам туро.
Аз футӯҳи илму ирфонат само пурнур гашт,
Дар фазои беғубори баҳру бар бинам туро.

Qutbi Kirom

A Lenin il grande
Tu sei, grande Lenin, per me, un amore importante,
sei la luce degli occhi e la forza del nostro pensiero.
Come il sole che illumina il mondo è il tuo amore:
sei la luce del giorno, per me, sei un chiarore di luna.
Sei come l'aria, per me, e tieni in pugno la sorte,
sei il cuore pulsante nel petto di tutti gli operai,
sei la brezza fragrante che porta la gioia d'aprile,
sei il profumo che sboccia coi fiori dell'alba.
La tua scienza profonda trionfa ed illumina il cielo,
sei il purissimo spazio del mare e di tutta la terra.

ODESSA
UCRAINA
1994

Гулчеҳра Сулаймонова

Бахти мо
Бахти мову ту н-омадаст осон,
Раҳи тайкардаи калон дорад.
Устувору диловарони матин
Пешвоён, мубориизон дорад.

Бахти мо, рӯзгори неки мо,
Пуртароват пагоҳи мову туро
Падарон бо талошу хунрезӣ
Ҷон ба каф монда кардаанд бапо.

Мо набудем, шабе, ки «Аврора»
Бонг зад аз футӯҳи давраи нав,
Бонг зад: «Зӯри дасти меҳнатро,
Эй ҷаҳони куҳан — бубину шунав!»

Мо набудем, лек бахти мо
Ҳамраҳи халқи қаҳрамон мерафт.
Байни туғьёну мавҷи шӯришҳо
Дар дили поки одамон мерафт.

Мову ту гуфта меҳрубон падарон
Ҷанг карданд, ҷон фидо карданд,
Бо Ленин – доҳии тамоми ҷаҳон
Кишвари бахтро бино карданд.

Gulčehra Sulaimonova

La nostra fortuna
Non fu un gioco, arrivare fin qui:
fu un'ardua, lunghissima strada.
I coraggiosi la seguono, i cuori più forti,
ci vogliono eroi preparati all'assalto.

Quest'alba gioiosa, quest'epoca bella,
la nostra fortuna che adesso ci arride,
sono il frutto del sangue dei padri
che in sacrificio hanno dato la vita.

Noi non c'eravamo nella notte dell'Aurora
che annunciava il nuovo tempo di vittoria:
"Adesso ascolta, vecchio mondo, e ammira
la forza dirompente degli oppressi!".

Non c'eravamo, allora, ma il destino
fu amico d'un popolo fatto d'eroi:
fra tempeste violente di rivoluzione
il cuore puro dell'uomo trionfava.

Noi ora invochiamo quei nobili padri:
hanno lottato, hanno dato la vita,
e insieme a Lenin, maestro del mondo,
hanno forgiato un paese speciale.

GORKI LENINSKIE
RUSSIA
1993

Жола Бадиъ

Асри Ленин
Гӯянд, марг офату поёни зиндагист,
Беихтиёр инсон маҳкуми нестанд.
Ӯ шӯълаест сӯзаду хомӯш мешавад,
Ҳар одаме ки мурд, фаромӯш мешавад...

Ақли салим гӯяд ин гуфта норавост,
Нируи фикру кори башар то абад баҷост.
Оре, вуҷуд дорад инсони ҷовидон,
К-аз қудрати азим ҷаҳонро диҳад такон.

Таърихи зиндагии башарро барад ба пеш,
Ӯ номи худ гузорад бар рӯи асри хеш.
Асри Ленини пешво – асри бузурги мост,
Даврони растухезу раҳоии халқҳост!

Žola Badi‘

L'era leninista
Ogni vita, dicono, finisce con la morte:
il destino dell'uomo è svanire nel nulla.
Siamo fiamma che brucia e si spenge:
sbiadisce il ricordo di chi ci ha lasciato.

Non è vero, risponde chi sa ragionare:
eterno è il pensiero e il lavoro dell'uomo.
Sì, per sempre può vivere l'uomo
se, con la sua forza, fa muovere il mondo.

Dona il progresso alla vita dell'uomo,
al suo tempo lui dà il proprio nome:
è grandiosa l'era di Lenin, la guida,
è l'era in cui il popolo, libero, rinasce.

Муҳиддин Фарҳат

Ленини ҷовидонӣ
Замонҳо мегузаштанд аз паи ҳам мисли боди сахт,
Талотумҳои баҳри зиндагонӣ зӯртар мешуд.
Муқаддас орзуҳои башар зеру забар мешуд,
Тамоми умр бебахр аз нишоту бехабар аз бахт.
Намедиданд рӯи шодию айёми ид асло,
Набуд аз хеҷ ҷо гӯё ягон бӯи умед асло.

Валекин халқ дар тахти дилаш пинҳон нигаҳ медошт.
Умеду орзуи зиндагии боадолатро,
Ба шаъни одамӣ лоиқ замони пурсаодатро.
Аз ин хел орзуи хубу ширин донаҳо мекошт:
Суруди бовариву эътиқодаш пахн мегардид,
Ки инсон оқибат монанди инсон рӯз хоҳад дид.

Тамоми кӯшишаш баҳри ба даст овардани ин буд,
Вале «тақдир» дар ин раҳ мададгорӣ намекардаш,
Арӯси дилрабои бахти хуш ёрӣ намекардаш.
Паи ошӯб кардан азму рои халқ меафзуд.
Набототу заминро шиддати гармо ба дод орад,
Нафасҳои чуқуру гарми онҳо гирдбод орад.

Ту, Ленин, сӯи беҳбудии инсон ёфтӣ раҳро,
Ту бо худ халқҳоро сӯи озодиашон бурдӣ,
Ту аз фатҳу зафар бар дасташон байроқ биспурдӣ,
Гирифт аз меҳнату хосияти ту корашон боло,
Мароми зиндагиро фикр кардӣ, хуб санҷидӣ,
Калиди растагориро ба дасти коргар дидӣ.

Ба сарвақташ расидиву кашидӣ аз чаҳи зулмат,
Бидид аз давлати айёми ту нуру ҳақиқатро.

Muhiddin Farhat

Lenin immortale
Era un vento impetuoso il passare dei giorni,
coi suoi tumulti, la vita era un mare in tempesta.
I legittimi sogni dell’uomo crollavano tutti,
non c’era speranza di gioia, non c’era avvenire,
non conosceva nessuno il sapore dei giorni felici,
in ogni luogo e in ciascuno regnava l’angoscia.

Ma il popolo serbava nel cuore la speranza
e il desiderio d’avere la giustizia nella vita,
il diritto alla gioia che spetta a ogni essere umano.
Il popolo iniziava a coltivare questi sogni,
dolci semi di certezza, come un inno potente:
sarà data ben presto a ogni uomo la sua dignità!

Era questo il suo impegno e il suo sforzo costante,
ma non concedeva il suo aiuto, la buona fortuna,
che gli volgeva le spalle ogni volta, ritrosa.
Nel popolo intanto cresceva un ardore ribelle,
che qui sulla terra portava germogli di vita:
voce febbrile del popolo unito, tifone incalzante.

Ma hai trovato, tu, Lenin, la via alla salvezza,
alla libertà tu hai condotto per mano le genti,
gli hai affidato il vessillo che annuncia il trionfo.
Col tuo sacrificio tu hai loro donato orizzonti diversi,
hai dato a ogni vita un valore e un senso nuovo:
hai scoperto il potere operaio che libera l’uomo.

I proletari tu hai preso per mano, venendo in aiuto:
la tua verità li guidò, come stella, dal buio alla luce.

CAVRIAGO
ITALIA
1991

Чу дил бар меҳри ту доду ба гуфтори ту диққатро,
Ба озодӣ расиду шуд азизу соҳиби неъмат.
Сафобахшанда таълимоти ту оби ҳаёти мост,
Лаёқатбахшу афзояндаи азму суботи мост.

Ба мо роҳи дурусту ростро ту худ нишон додӣ,
Зи хатте, ки кашидӣ, ҳеҷ гаҳ берун нигардидем,
Ту раҳбар гаштию аз меҳнати худ мо самар дидем.
Ба мо таълим додӣ, қувва бахшидӣ, замон додӣ!
Баҳори ҷовидон омад, Ватан пуршаъну хуррам шуд,
Ба халқи меҳнатӣ бахту саодат ёру ҳамдам шуд.

Alle tue parole e al tuo amore affidarono i cuori e le menti,
e furono liberi e ottennero grazia su grazia, felici:
la tua dottrina pacifica i cuori, è l'acqua che dona la vita,
ci regala una degna fierezza e ci rende decisi a lottare.

La retta via ci hai indicato, una strada che è priva d'errori,
e noi siamo sempre rimasti fedeli alla linea che hai dato.
Tu sei stato la guida e noi abbiamo mietuto le messi
del nostro lavoro; forza ci hai dato, e cultura, ed il tempo
per essere liberi, in questi giorni nuovi in cui splende
la Patria ed amica sorride alla gente che ha tanto sofferto

KIEV
UCRAINA
1994

Мастон

Ҳайкали бахт
Бахтро сурати як ҳайкали мармар дода,
Ҳамчу меҳраш зи дили шаҳри азим ҷо доданд.
Ончунон ҷо, ки раҳи халқ аз он ҷо гузарад,
Ва ба ҳар роҳ асос аз бари он бинҳоданд.

То ки ҳар раҳгузаре, к-аз бари он мегузарад,
Нек бинад, ки варо бахт чӣ шакле дорад,
Он чӣ сурат, ки ба ҳар гӯшаи даҳраш бубаранд
Нури иқбол зи ҳар хонаву дар меборад...

Хабаре рафт, ки он ҳайкали иқболи башар
Ана имрӯз аз он парда бадар меояд.
Боз дар шаҳр фузунтар бишавад нуру сафо,
Ки бурун аз таги он абр қамар меояд.

Бингар қатрасифат омада ҳар пиру ҷавон
Ба дили шаҳр дар он арса чу як баҳр шуданд,
Ҳама омад ба тамошои рухи ҳайкали бахт,
Баҳри пурмавҷ бишуд арсаи пурмавҷи баланд.

Ҳамаро дил ба тапиш, пиру ҷавон дар ҳаяҷон,
Ногаҳон парда ба як сӯй барандохта шуд,
Ана, бин, дар бари майдони пур аз ҷӯшу хурӯш
Бахт дар сурати он ҳайкали Ленин бипамуд.

Maston

La statua della fortuna
Hanno dato, a fortuna, figura ed aspetto di marmo,
in città le hanno dato quel posto che spetta all'amore:
luogo tale che tutte le vie delle genti vi passino,
che tutte di là si dipanino come dal punto d'inizio.

Sì che ogni viandante che a quella si faccia vicino,
chiaro veda qual ha buona sorte sua forma:
oh, qual è mai questa forma che, ovunque la porti,
irradia gran gioia da tutte le case e le soglie?

Si dice che quella che là raffigura l'umana fortuna,
proprio quest'oggi dei veli si spogli, ed irrompa
da sotto il biancore, in città, nuova splendida luce,
come luna che spunta da un cielo coperto di nubi.

Ogni vecchio, ogni giovane è giunto, e somigliano a gocce
che diventano mare là in piazza, nel cuore di questa città.
Corse ognuno a mirare la sua buona sorte di marmo,
cresta d'onde divenne la piazza gremita di flutti.

Palpita il cuore ad ognuno, risacca di giovani e vecchi,
poi ecco che cade di colpo da un lato quel velo,
e così, in mezzo alla piazza che grida e ribolle,
nelle forme di un Lenin di marmo fortuna compare.

Бурҳон Фаррух

Ленин
Ба нуру гармии хуршеди тобон,
Ба бӯи тозагулҳои гулистон,
Диламро ҷо гирифт илҳоми Ленин,
Асоси бахти ман бо номи Ленин.
Ба ёдам ҳаст: дар ҳар панди модар,
Ба иқдоми падар, нақли бародар,
Ленин буд дар ҳавои софу рахшон,
Ҳамеша пешсаф бо сулҳҷӯён.
Ленин бар сабзаҳои тозаву тар,
Ба гулҳои гулистон ҳам мусаввар.
Кунун бинам канал, навдеҳаҳоро,
Ба собиқ ташна ҳар як чӯлу саҳро.
Ба гӯш ояд садоҳои трактор,
Зи ҳар як водие дар мавсими кор.
Ленин чун навбаҳори пурмуҳаббат,
Ба ҳар нашъунамое дар табиат.
Ленин бо мост дар ҳар арсаи кор,
Муаллими азиз, устоди ғамхор.
Ленин бо мост дар ҳар вахтаи рӯз
Ба назди домнаҳои шӯълаафрӯз.
Ленин бо мост ҳам дар водии Вахш,
Ба Помиру ба саҳрои нави Лахш.
Ба ҳамроҳии ӯ дар коинотем,
Ҳамеша бо Ватан, соҳибҳаётем.
Ҷарангосӣ садо дода ба дунъё,
Зи боми моҳ савти дониши мо,
Навои зӯри гимни инқилобӣ —
Навои зӯри гимни комьёбӣ.
Ленин бо мост, доим зинда монад,
Ба мисли халқҳо поянда монад.

Burhon Farrokh

Lenin
Calda ci avvolge la nitida luce del sole,
nel profumo dei fiori sbocciati in giardino:
è come se fosse presente, Lenin, con noi,
a portarci col suo nome la buona fortuna.
Lo ricordo nei consigli di mia madre,
nel contegno di mio padre e nei racconti
del fratello: era Lenin un angelo in cielo,
e sempre guidava chi è in cerca di pace.
Lenin lo vedo nel verde brillante dei giardini,
e lo vedo dipinto su fresche distese di rose.
Ora ammiro i canali nei nuovi villaggi,
fra campi e pianure un tempo assetate.
All'orecchio ci giunge la voce dei trattori,
dalle valli, in un andirivieni operoso.
È Lenin eterna primavera, ricolma d'amore,
è l'anima della natura che sempre rinasce.
Ci consola, Lenin, e ci assiste nel lavoro,
amato maestro che, saggio, ci ascolta.
È in ogni ora del giorno, Lenin, con noi,
intenti alle fornaci che spargono le fiamme.
È con noi, Lenin, in queste valli aperte,
fra altissime vette ed immense pianure.
Noi scopriamo l'universo insieme a lui:
ci assicura, la Patria, una vita serena.
Dallo spazio la voce del nostro sapere
si è diffusa potente in tutto il mondo:
è il suono forte d'un inno di rivoluzione,
è il suono forte d'un inno di gioia.
Lenin è qui insieme a noi, sempre vivo!
Lui possa, come i popoli, in eterno prosperare!

SAMARQANDA
UZBEKISTAN
1991

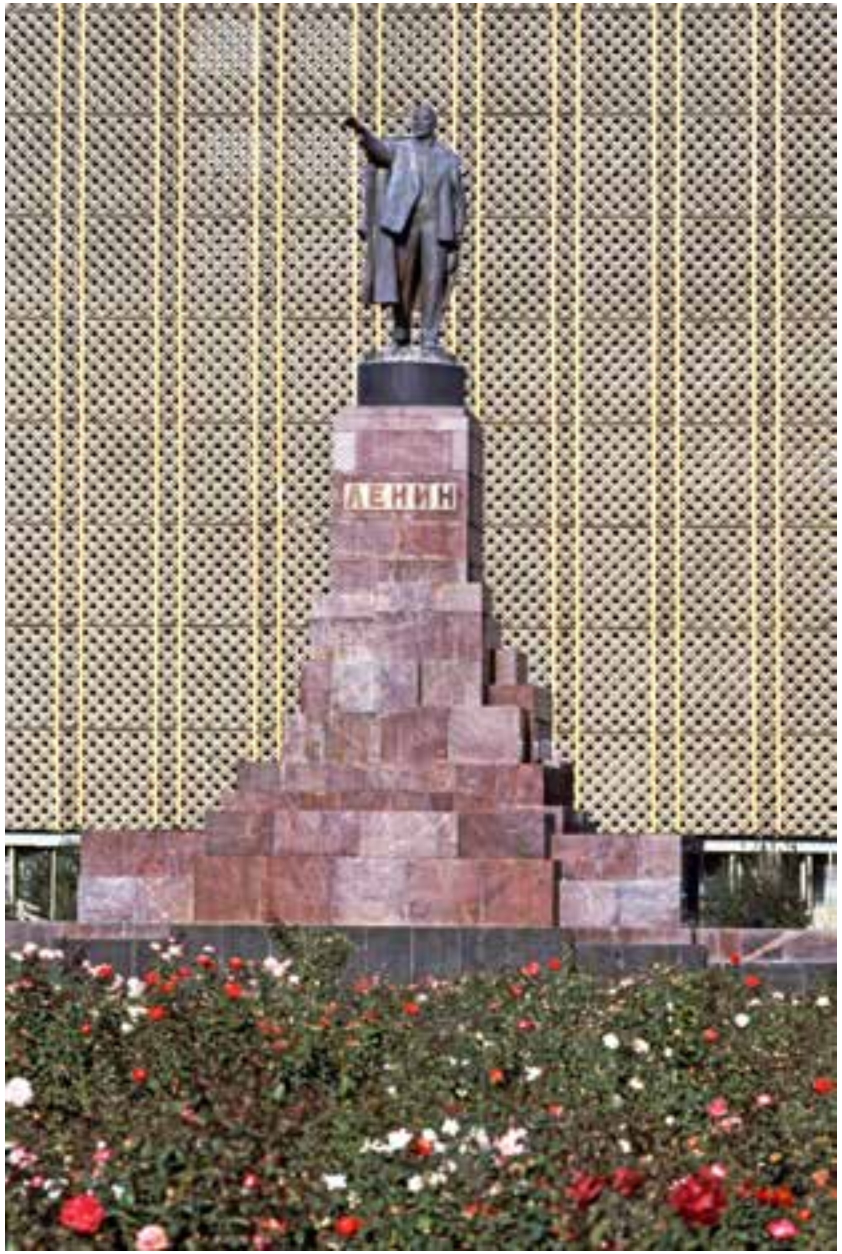

Дар он бошад мадору ҳастии мо,
Ҳаёти хуби мо, хушбахтии мо!

In lui si trova il senso di questa esistenza,
di questa fortuna e di questa vita bella.

BRIOSCO ITALIA 2024

Алӣ Бобоҷон

Рубоиёт дар васфи Ленин
Ленини муаззам, ту барори корам,
Сад шавқу нишот ман зи номат дорам,
Аз ҳар ситаму ҷабр наҷотам додӣ,
То умр бувад ман аз ту миннатдорам!

Чун ту дари бахти халқро бикшодӣ,
Пур гашт даруни синаҳо аз шодӣ.
Бар тоҷики асрҳо машаққатдида
Фабрику замину обу давлат додӣ.

Шуд хонаи дил бас ки фурӯзон аз ту,
Шуд ғунчаи табъи мо шукуфон аз ту.
Рӯзе ки падидор шудӣ чун хуршед,
Шуд деҳаю шаҳри мо дурахшон аз ту.

Моро ту аҷаб давру замон овардӣ,
Осоишу озодию шон оварди…
Фахрем аз ин ҳадьяи маҳбубтарин –
Иқболи накӯи ҷовидон овардӣ!

Ali Bobojon

Quartine per Lenin
Grande Lenin, m'aiuti nel lavoro,
m'appassiona di gioia il tuo bel nome,
da oppressione e violenza m'hai salvato:
ti sarò grato per tutta la vita.

Al popolo hai donato la fortuna,
con la gioia tu hai riempito ogni cuore.
Ai tagichi sofferenti tu hai donato
l'acqua, la terra, lo stato, il lavoro.

Alla casa del cuore tu dai luce,
ci fai sbocciare, tu, come le rose.
Dal giorno in cui sorgesti come il sole,
risplendono i villaggi e le città.

A noi tu hai portato un tempo senza pari:
la libertà ci hai portato, e la pace, e l'onore.
È un orgoglio per noi questo splendido dono:
hai portato una sorte propizia e immortale.

UGLICH
RUSSIA
1993

Маҳмадалишо Ҳайдаршо

Гоэлро – Норак
ГГоҳ ба Мағриб
Гаҳ ба Машриқ
Гаҳ ҷанубу
Гаҳ шимол
Хома мепаймуд роҳ ҳар бор бо ҳукми хаёл.

Гоҳ ба саҳро,
Гаҳ ба кӯҳсор
Гаҳ ба чӯлу
Гаҳ ба об
Нақшҳо бигзошта гаҳ бо савол, гаҳ бо хитоб.

Гоҳ нақши объёрӣ
Гоҳ нақши кишту кор
Гоҳ нақши роҳи нав
Бар боли андеша савор.
Хома меронду ҳамеовард дар пеши назар

Аз бари дашту даман то домани кӯҳу камар,
Фикри ӯ, андешаи ӯ боз дар парвоз шуд,
Роҳи пурнури Гоэлро то саҳаргоҳ боз шуд.
Ӯ назар мекард сӯи Мирзочӯли кӯҳан,
Байни он медид Норак дар канори Вахши ман
Фикри ӯ, андешаи ӯ боз дар парвоз шуд,
Нақшае анҷом ёфту нақшае оғоз шуд.
Ӯ дар он ҷо тарҳи рӯзи тозаи кишвар кашид,
Шоир ин ҷо нақши кори як шаби раҳбар кашад. •••

Mahmadališo Haidaršo

Goerco – Norak*
Ora a occidente
ora a oriente
ora a sud
ora a nord
la penna seguiva le vie della mente.

Nel deserto talvolta
altre volte fra i monti
e poi nella piana
oppure sull’acqua
la penna tracciava il progetto migliore.

I canali dell’acqua,
i confini dei campi,
delle strade i disegni:
dal mondo dei pensieri
li portava, la penna, allo sguardo.

Dalla piana alle valli, dai monti alle gole
il suo grande progetto portava la luce
elettrica lungo le strade, fino all’alba.
Trovò sulla carta l’antica Mirzočul,
e laggiù vide Norak, vicino a Vakhš.
E poi riprese il volo, il suo pensiero,
ed ancora si rimise a disegnare:
dava forma di progetto a un nuovo giorno.
Io do forma di parole a una sua notte di lavoro.

* Commissione statale per l’elettrificazione della Russia

MOSCA
RUSSIA
1985

Ашӯр Сафар

Зиёратгоҳ
Нурборон аст ҳар шому саҳар Майдони Сурх,
Хона дорад гӯиё хуршед дар Майдони Сурх.
Ними шаб меҳмони мизбон хезад аз болини хоб,
Ҷониби Майдони Сурх ҳамвора ояд бо шитоб.
Сели одам пушти ҳам ин ҷо ҳамегардад қатор,
Навбати худро бувад ҳар як кадомаш интизор.
То зиёрат пешвои рӯзгори мо кунанд,
Ҳадьяаш гулдастаҳо аз навбаҳори мо кунанд.
Бо забони хомӯшӣ гӯянд ҳар як рози дил,
Пешво хоб аст агарчи, бишнавад овози дил.
Ҳаст аз ҳар миллати дуньё дар ин ҷо одаме,
Ин яке хушбахт бошад, он дигар банди ғаме.
Ҳар диле аз бахту аз рӯзаш ҳикоят мекунад,
Ин яке шукронаю он як шикоят мекунад.
Пирамарди ношиносе роз мегӯяд ба дил:
Раҳнамои зиндагӣ, бар ҷони ман гаштӣ кафил.
Толеам аз адли ту рахшанда чун хуршед шуд,
Кулбаи эҳзони ман пур аз фараҳ ҷовид шуд.
Зангӣ мегуяд: сияҳ бахтам бувад чун пӯстам,
Гарчӣ ман бо аҳли олам некхоҳам, дӯстам.
Аз чӣ бошад, ки ба рӯи ман намехандад умед,
Аз сафедиҳо маро танҳост дандони сафед.
Ҳар куҷо бошам, аз ин пас меравам бо роҳи ту,
Ноумедӣ кас набинад ҳеҷ аз даргоҳи ту.
Вьетнамӣ гӯяд, ки: чангам дар гулӯи ҷангҷӯст,
Як дуои фатҳ деҳ, ки роҳу мақсудам накӯст…
Бо забони хомӯшӣ ҳар як бигӯяд рози дил,
Пешво хоб аст агарчи, бишнавад овози дил.
Êÿëîá, ñîëè 1967 •••

Ašur Safar

Il santuario
La Piazza Rossa è una pioggia di luce, di notte
e nell'alba: la Piazza Rossa è la casa del sole.
Chi viene da luoghi lontani per rendergli omaggio,
s'alza presto, nel buio, e s'affretta alla Piazza.
Una marea di persone si mettono in fila,
ciascuna in attesa che arrivi il suo turno.
Per onorare colui che ci guida per sempre,
gli portano mazzi di fiori freschissimi e belli.
Confidano a lui, nel silenzio, i segreti del cuore:
lui dorme, ma ascolta ogni loro preghiera.
Qui s'incontrano genti di tutti i paesi,
chi ha avuto fortuna e chi solo sventura.
Gli dicono tutti di sé e della vita che fanno:
lo ringrazia, qualcuno, ed un altro si lagna.
Gli parla così, nel silenzio, un anziano:
"O tu che m'hai sempre guidato e protetto,
sei stato la luce del sole per questa mia vita,
il mio angolo triste l'hai reso splendente di gioia".
Un africano pensa: "La mia sorte è nera,
come la mia pelle: sono amico di tutti,
però mi è nemica la fortuna, come mai?
Di luminoso ho soltanto il mio sorriso:
dovunque andrò seguirò la tua strada,
non lascia indietro nessuno il tuo progetto".
Dice fra sé un vietnamita: "Ho respinto
gli invasori: tu proteggici fino alla vittoria!".
Confidano a lui, nel silenzio, i segreti del cuore:
lui dorme ma ascolta ogni loro preghiera.
Gulob 1967

BARENTSBURG
NORVEGIA
2019

Басир Расо

Бузургӣ
Он чӣ дар олам ба ҳар шакле бузургаш гуфтаанд
Аз қадимайём мардум кӯҳро пиндоштанд.
Дар бузургӣ кӯҳсорон шӯҳраи офоқ гашт,
Он бузургӣ рӯи олам буд, даврон мегузашт.
Кӯҳҳои саркашу боҳашмату аз ҳад баланд
Аз ғуруре абрро як лаҳзае нагзоштанд.
Аз ҳаму пастеғаҳо болотаре маъво кунад,
Аз баландӣ хештанро шӯҳраи дуньё кунад.
Кӯҳ не, ҳастанд гӯё шаҳсутуни осмон,
Дар бузургӣ бурда сабқат аз шукӯҳи Каҳкашон.
Буд назди кӯҳи саркаш одамӣ кӯтоҳдаст,
Он бузургӣ рӯи олам буд, даврон мегузашт…
Таърихи даврон пас аз чандин замонҳо як саҳар
Дод бо шодӣ ба давру насли одам хушхабар,
К-одаме бар бахти мо, тавлид шуд дар мулки Рус,
Кух ӯро бо ҳама ҳашмат бибошад пойбус!
Дар бузургӣ зикр андар таърихӣ даврон шавад,
Фахри давру омили хушбахтии инсон шавад.
Одамӣ оҷизу беқудрат намемонад дигар,
Оварад аз қудраташ бар зодаи одам зафар.
Кори ӯ ҳамчун ливои бахт монад асрҳо,
Халқи олам гӯядаш бар ҳар забон Ленин даҳо.
Аз ҳамин дам чун бузурги давр дигар кӯҳ нест,
Ҷой андар сафҳаи ман бар ғаму андӯҳ нест.
Аз бузургӣ тарҳ номи кӯҳи хоро мекунам,
Номи Ленинро ба ҷояш сафҳаоро мекунам!
Кӯҳсорон ҳам ки бар афрохта сар бар само
Ҳеҷ гаҳ нагзоштандӣ бар сари худ абрро,
То бимонад боз чандин асру давроне ба ёд,
Номи Ленин – он бузурги даврро бар сар ниҳод! •••

Basir Raso

Grandezza
Richiamano da sempre le montagne,
nel mondo, l'immagine d'ogni grandezza.
Questa grandezza la celebrano tutte le genti.
Dalla notte dei tempi sovrastano tutta la terra,
maestosi, altissimi, indomabili i monti,
con le vette orgogliose lassù fra le nubi.
Sempre più in alto, cresta dopo cresta,
per la loro maestà li ammira tutto il mondo.
Non monti, ma pilastri che reggono il cielo,
più della Via Lattea risplendono di gloria.
Sperdute le genti davanti a quei monti superbi:
dalla notte dei tempi sovrastano tutta la terra.
Dopo tanti secoli di storia, un'alba nuova
ha portato alle genti una buona novella.
Il salvatore era nato per noi in terra russa:
i monti, ossequiosi, gli baciano i piedi!
La sua grandezza risuona in tutti i secoli:
è l'orgoglio dei tempi, fonte per noi della gioia.
I popoli non sono più deboli e impotenti,
la sua forza fa vincere i figli dell'uomo.
La sua opera è una bandiera che sventola
nell'avvenire: è detto maestro in ogni lingua.
Non sono più le montagne, qui, a parlarci
di grandezza, e io con passione lo annuncio.
La montagna era per me paragone di grandezza,
adesso, quando scrivo, detta Lenin la misura.
Ora i monti che innalzano il capo nel cielo
non vogliono più essere avvolti dalle nubi,
ma vogliono che il nome di Lenin li avvolga,
per restare immortali nei secoli dei secoli.

Наимҷон Назирӣ

Владимир Ильич Ленин
Падар,
          доҳӣ,
                    муаллим,
                                        Ленини мо,
Азизу нури чашму беҳ зи ҷонӣ.
Даҳои пурдилу ҳушьёру доно,
Барои мо ҳамеша меҳрубонӣ.

Нахустин бор ту дар рӯи олам
Назар кардӣ ба ҳоли камбағалҳо.
Шудӣ ҳодӣ барои бахти одам,
Паи фатҳу зафар карди ҷадалҳо.

Аз он занҷири зулмат гашт пора,
Зи қайди ғам ҳама озод гаштем,
Ба дарди бенавоён гашт чора,
Ҳама комилҳуқуқу шод гаштем.

Муяссар шуд ҳуқуқи хонишу кор,
Зи ту, бахшандаи бахту саодат,
Шудӣ бар мо ту ҳомиву парастор,
Нишон додӣ ба мо роҳи ҳақиқат.

Ҳар он ҳарфе, ки гуфтӣ баҳри моён,
Ба сар ҳушу ба тан нерӯ бубахшад.
Ба ёд орем пандатро, падарҷон,
К-аз он ояндаи мо медурахшад.

Naimjon Naziri

Vladimir Ilič Lenin
Padre,
          guida,
                    maestro,
                                        nostro Lenin,
amata vita nostra, luce degli occhi,
coraggioso, sapiente, mente acuta,
la tua tenerezza ci è compagna.

Tu per primo nel mondo volgesti
lo sguardo su chi non ha niente:
hai guidato sicuro le sorti dell'uomo,
hai combattuto battaglie vittoriose.

Così si spezzò la catena dei soprusi,
siamo liberi ora dai lacci del dolore,
trovano salvezza gli ultimi del mondo,
i diritti nuovi ci danno la gioia.

Sono per tutti lo studio ed il lavoro,
è il tuo dono la fortuna che ci arride,
sei tu che ci ammaestri e che ci guidi,
ci hai indicato una via di verità.

Tutte le parole che tu hai detto
ci danno la forza, ci allargano il cuore.
Noi non scordiamo i tuoi consigli,
padre caro, che sono la luce del futuro.

MOSCA
RUSSIA
1985

Ту бинҳодӣ асоси олами нав,
Ки шаҳри Москва шуд маркази он.
Бувад бахшанда моро нуру партав,
Ҳамеша меҳрӣ ӯ дар ҷисму дар ҷон.

Аз он ҷо байрақи сулҳу амонӣ,
Ба дуньё доимо партавфишон аст.
Ҳама пиру ҷавон бо шодмонӣ
Ба сӯи орзуи худ равон аст.

Hai dato fondamenta a un mondo nuovo,
e ora Mosca ne è la nuova capitale:
città splendida che a noi dona la luce,
siamo pronti a darle tutto per amore.

Sono tempi sicuri: la bandiera della pace
sventola rossa, da qui, su tutto il mondo.
Giovani e vecchi, tutti, come in festa,
andiamo a realizzare i nostri sogni.

L'alba all'aeroporto di Domodedovo. Un autobus in attesa. Sotto la falce e martello dell'Aeroflot un adesivo: Nostalgie, c'est pour toujours. Un segno di affetto e di identità? Il guidatore mi spiegò: la portiera era una superficie casuale, Nostalgie era il nome di una radio nata a Lione nel 1983, dedicata soprattutto a canzoni francesi degli anni 1960-1980 e di grande popolarità a Mosca. C'est pour toujours, lo scoprii dopo, era uno slogan usato da quella emittente. L'insieme formava quindi il logo della radio preferita del guidatore che ostentava, sul proprio mezzo di lavoro, l'interesse e la familiarità con programmi e con musiche oltre confine. La falce e martello stava lì, sulla portiera, ineliminabile, più o meno, come le cerniere. Stando alle parole del guidatore, la mia domanda iniziale ipotizzava un'interpretazione che non rifletteva la realtà, andava oltre.
La sincerità di quella testimonianza aveva dunque reso la scena più complessa e incerta. Mi ricordai il cane nero in Stalker. Tarkovskij ha sempre detto che quel cane nero è semplicemente un cane nero e non ha nessun altro significato. L'immagine, in sostanza, raffigura la realtà così com'è, non va e non può essere interpretata, si può solo accettarla o rifiutarla, amarla o disprezzarla o, magari, semplicemente ignorarla. Ciò è vero anche nel nostro caso. Ecco, allora, che la descrizione fatta nelle prime righe può essere letta, ispirandoci proprio a Tarkovskij, come una specie di haiku, quella composizione che, come ci ricorda il regista, nasce da un'osservazione. attenta, pura e diretta coltivando le proprie immagini in maniera tale che esse non significhino nulla all'infuori di se stesse ed esprimendo tuttavia, nello stesso tempo, così tanto che è impossibile coglierne il significato complessivo.